

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—35—63.
Postatakarékpénztári csekszámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Évesz évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 23. szám.

Junius hó 6.

Fontos bejelentések a földművelésügyi tárca költségvetési tárgyalásánál

Május 31-én kezdte meg a képviselőház a földművelésügyi tárca költségvetésének vitáját. Krúdy Ferenc előadó részletesen ismertette az egyes tételeket, amelyeket összegezve, kitűnik, hogy a kormányzat a következő költségvetési évben a tavalyinál kétféle millióval többet fordít a mezőgazdaság céljaira. A kormányzat feladatának tartja, hogy a magyar földművelő polgári öntudatát kiművelje.

Schandl Károly dr. felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy az agrár Magyarország közgazdasági politikájának első vonalába a mezőgazdaságot kell állítani. Rámutatott arra, hogy az évekkel ezelőtti buzakrizist a tengerentúli államok többtermelése okozta, ennek a termelésnek hanyatlása viszont bizonyos buzakonjunkturát eredményezett. Tartani lehet attól, hogy újabb buzaválság következhet be, ezért

egyfelől a minőségi termelésre kell nagy súlyt vetni, másrészt nagyon fontos, hogy a gyümölcstermelés és állattenyésztés fejlesztésék.

A telepítési törvénnyel és parcellázási iránnyal kapcsolatban a földművelő kisemberek részére hosszútávú költségek nyújtását tartja kívánatosnak. Megállapította végül, hogy a háború előtti viszonyokhoz képest a nagy- és középbirtokos Magyarország kisbirtokos ország lett, ehhez kell tehát alkalmazkodnia agrárpolitikánknak.

Petró Kálmán rámutatott arra, hogy előnyös lenne, ha a levelezési oktatást a mezőgazdasági szakoktatásba kapcsolnák be. Farkasfalvi Farkas Géza a kartelek, különösen a szesz- és ásványolajkárter tulkapásait tette szóvá. Lossorczy István az alföldi vízutakat és az alföldi öntözés megvalósításának fontosságára mutatott rá. Kérte a nitrogén-mutrágya olcsóbbá tételét. Rakovszky Tibor a mezőgazdasági munkásság biztosításának rendeltetése uton való megvalósítását sürgette és kifejtette, hogy a magyar népek a föld megműveléséhez értő rétege számára meg kell könnyíteni a földhozzátást. Vitéz Rosner István báró megállapította, hogy az elmúlt négy esztendő agrárpolitikájának országmenet politikájának tekinthető. Ismertette a szerves agrárpolitika alapjait képező kormányintézkedéseket és kifejtette a munkás-telephelyek létesítésére vonatkozó kintő elgondolásait. A fővárosi vérendszert bírálta után a mezőgazdasági ipar fejlesztésének szükségességét fejtette. Melczner Lilla állattenyésztési kérdésekről beszélt, a Sajó

és Hernád szabályozását sürgette és a cukor olcsóbbításának szükségességét mutatta ki népegészségügyi érdekből.

Teleki Mihály gróf azt hangsúlyozta, hogy az ország közgazdaságának megerősödése függ attól, hogy a mezőgazdasági problémák megoldása helyesen történik-e.

A miniszterelnök az agrár-politikáról

Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági politika minden részletére kiterjedő, nagyszabású beszédben válaszolt az elhangzott felszólalásokra.

A miniszter az ipari növények termesztésével kapcsolatban megállapította, hogy e növények termesztésének fejlesztése csakis a feldolgozó ipar felvevőképességének határain belül kívánatos. A napraforgómagtermelés fejlesztése egyes vidékekre kisebb gazdának szociális helyzetét fogja enyhíteni. A vetőmag-akciók ismertetése után a létenyészletről beszélt, bejelentve, hogy az idén 151 ménnel többet fog a kormányzat köntenyészeti célokra a gazdaközönség rendelkezésére bocsátani. A mezőgazdasági szakoktatás kérdése kapcsán bejelentette, hogy még a folyó évben két újabb teli gazdasági iskola létesül a Dunántúlon.

Bejelentette a miniszter, hogy az ármentesítő társulatok ügyével behatóan foglalkozik és reméli, hogy

a nehéz helyzetben lévő Pest-vármegyei Dunavölgyi Leccsaló Társulat adóssági szolgáltatást két-három évre sikerül felüggeszteni.

Rámutatott arra, hogy három év alatt 27.5 millióról 33.3 millióra emelkedett a tárca produktív kiadásainak összege, de a költségvetésbe felvett összeg nem meríti ki a mezőgazdaság részére adott támogatás mértékét, mert a beruházási törvényben 7 millió pengő olyan természetű összeg szerepel, amely közvetlenül szolgálja a magyar mezőgazdaság érdekeit is. Ezenkívül rendelkezésre áll az ugynevezett „mezőgazdasági megsegítésére szolgáló alap” is. Kifejtette, hogy a mezőgazdasági termelés terén nem lehet állandóságra számítani, elsősorban az értékesítési lehetőségek állandó változása miatt. Ez a körülmény teszi indokolttá az állam beavatkozását az értékesítésbe ott, ahol a közérdekek szempontok megóvása érdekében szükséges. Az állami beavatkozás te-

hát nem cél, hanem eszköz a termelői és főleg a mezőgazdasági érdekek védelmére.

Leszögezte a miniszter, hogy mezőgazdasági termelésünk színvonala az utóbbi években emelkedést mutat és ismertette a buza, rozs és burgonya minőségi termelése terén elért eredményeket. A szőlő, gyümölcs és kerti gazdálkodás fellendítése érdekében végzett kísérleti kutatások és egyéb akciók eredményeinek felsorolása után rámutatott a miniszter arra, hogy állattenyésztésünk eredményei minőségileg javulást mutatnak; a mennyiségi csökkenést a rossz takarmányozási viszonyok okozzák. Tenyészállatkivitelünk évről-évre emelkedik. Tejttermelésünk fejlődésének ismertetése után a miniszter bejelentette, hogy a teli gazdasági iskolák számát az idén 23—24-re, a háromhónapos teli gazdasági tanfolyamok számát 63-ról 90-re fogja felemleni, mert osztja azt a felfogást, hogy

minden járásban teli gazdasági iskolának, de legalább is háromhónapos teli tanfolyamnak kell lennie.

1938-ban különben gazdasági középiskolát szándékozik a kormány a Dunántúlon felállítani.

Az erdősisítés és fásítás fontosságának felmérése után bejelentette, hogy a tűzfajértékesítésre adott koncessziót, amely június végén lejár, nem hosszabbítja meg. Öntözésre a kormány a beruházási törvényben tíz millió pengőt irányzott elő.

A kormányának földbirtokpolitikai célokra történt földvásárlásaira vonatkozó adatok ismertetése után — amely adatokat ismételtlen közöltünk már — a miniszter kifejtette azt a reményét, hogy a telepítési törvény kiadandó végrehajtási utasítása egy olyan fejlődési folyamatot fog megindítani, amely a földbirtokmegosztás egészségesebbé teszi. Hangsúlyozta, hogy agrárpolitikánknak fokrólabb mértékben kell szociális tartalommal megtölteni. A közvetlen megsegítés érdekében szorgalmazta a kormány a legkisebb munkabérek hatósági megállapítását és az erre vonatkozó rendeletek állandó hatóság ellenőrzését. Bejelentette még, hogy a most átszervezés alatt álló Országos Mezőgazdasági Szociálpolitikai Tanács keretében a mezőgazdasági munkás- és bérekérdést szakszervei megvitálás tárgyává kívánja tenni. A mezőgazdasági munkások országszertei bizottságának kérdésére rátérve, bejelentette, hogy elgondolásra szerint

minden 65. élet betöltött mezőgazdasági munkás és cseléd és az olyan törpebirtokos, aki tíz aranykoronánál kisebb kataszteri tiszta jövedelmet nyújtó föld tulajdonosa, részesüljön ebben a biztosításban és évente 120 aranypengő járadékot kapjon.

Ennek a költségei évente 5—6 milliót tennének ki, amelynek 45 százalékát a 100 aranykoronánál több kataszteri jövedelmet nyújtó föld birtokosai, 45 százalékát az állam, 10 százalékát pedig a közszéki szegényalapok viselnék. Ez a földbirtok számára katasztrális holdankint körülbelül 24 fillér megterhelést jelentene.

Végül azt hangsúlyozta, hogy a különösen nehéz sorban élő vidékeknek alkalmi ingyésegélyek helyett intézményesen kíván segítségére lenni, erre vonatkozóan tárcaközi tárgyalások folynak és remélhető, hogy még a nyár folyamán megindulhatnak a szükséges munkálatok.

A miniszter nagyhatalmú beszéde után a Ház a tárca költségvetését általánosságban elfogadta.

A földművelésügyi tárca költségvetésének részletes vitája töltötte ki a Ház június eszei üléseit. Az elhangzott felszólalásokra Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter és Marschall Ferenc államtitkár válaszoltak, megismételve a mezőgazdasággal kapcsolatos korábbi kormány-nyilatkozatokat. A képviselőház ezután részletesen is elfogadta a tárca költségvetésirányzatát.

BELPOLITIKA

Képviselőház

A képviselőház május 26-án tartott ülésén, napirend előtt, Ember Sándor képviselő a május 23-iki híra pusztításaira hívta fel a kormány figyelmét, támogatást kérve a károsultak számára. Széll József belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány minden lehető megteszi a károsultak segélyezésére érdekében. Széll József belügyminiszter a belügyi tárca részletes vitája során elhangzott felszólalásokra adott válasza előtt a kormány részvételének adott kifejezést az amerikai John Rockefeller halála felett, aki tudvalóval hatalmas vagyonból világszerte — így Magyarországon is — sok egészségügyi és szociális alapítványt létesített. A miniszter ezután beszédében többek között elismeréssel emlékezett meg a magyar csendőrségről. A külügyi tárca költségvetésének tárgyalására került a sor ezután. A felszólalás sorában különösen Ling Boldizsár báró és Rótz Kálmán hangsúlyozták a magyar külpolitika célkitűzéseinek helyességét. Kánya Kálmán külügyminiszternek nagyhatalmú beszéde után — melynek lényegét lapunk ma helyén ismertettük — a tárca költségvetését elfogadták.

A június második ülésén a pénzügyi tárca költségvetését tárgyalták. *Fabinyi* Tihamér pénzügyminiszter a felszólalásokra adott válaszában hangsúlyozta megismételte a kormány szociális célkitűzéseinek megvalósítása érdekében tenni kívánt adópolitikai intézkedésekre vonatkozó korábbi kijelentéseit, amelyek sorában meg kell említenünk a *társulati adó reformjára*, a *korlátolt felelősségű társaságok adózásmának és ellenőrzésének szigorítására* és a *szesztribűny közelítő bevezetésére* vonatkozó bejelentést. A miniszter beszéde után az interpellációkat tárgyalták.

Kormányzatnácás

Horthy Miklós kormányzó június elsőjén délutánra kormányzatnácást hívott össze, amelyen a kormány tagjai teljes számban részt vettek. A kormányzatnácás időszaki kérdésekkel foglalkozott, s a miniszterek a tárcájuk körébe tartozó fontosabb kérdésekről tettek jelentést.

A kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat

A kormány tagjai május 28-án minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács letárgyalta a *kormányzói jogkör kiterjesztéséről* szóló törvényjavaslatot, majd pedig az *öntőzöngázdélkodás természetű előkészítéséről*, valamint a *munkaviszonyok szabályozásáról* készített törvényjavaslatokat.

A miniszterelnök Balatonfűfűredén

Darányi Kálmán miniszterelnök május 29-én kerületébe, *Balatonfűfűredére* utazott. A miniszterelnök meghallgatta a balatonfűfűredői orvosi hététtal kapcsolatos befejező előadásokat, majd az ünnepi ebéden vett részt. *Kélemen* Krizosztom felköszöntőjében *Darányi* Kálmán miniszterelnököt üdvözölte, akiben a biztoskezü és nyugodt országvezető államférfit ünnepelte, amire *Darányi* Kálmán válaszul arra utalt, hogy a beteg ágya mellett az orvosok munkásságán kívül Isten segítségére is szükség van. Az Úr nemes szolgál, az *ezeréves Becsésrend* tagjai, legszebb harmoniában egyesítik a hit és a tudás szolgálatát.

A pénzügyminiszter bejelentése az adórendszerünk szociális reformjairól

Fabinyi Tihamér dr. pénzügyminiszter május 28-án választókerületében, *Pécsen*, a hagyományos Zsolnay-emlékveszprémen vett részt. Az elhangzott ünnepi beszédre adott válaszában a miniszter a bel- és külpolitikai helyzetről tájékoztatta hallgatóságát, majd az adóztatás kérdéséről nyilatkozott. Bejelentette, hogy *adóztatási rendszerünk szociális szellemű reformja megkezdődött*. Természetes, hogy az adórendszer átalakítása csak fokozatosan történhet; ilyen fokozatok az *500–600 pengőig terjedő magánjuttatásból adók lényeges mérséklése*; a *házas huszszázalékos különbéléknek* július 1-jelejtől felére leen-

dő leszállítása; végül az az intézkedés, amellyel a miniszter megtiltotta, hogy *háza- és kereseti adó adó vonják*, ha egy *faluban vendégfogalom alakul ki*, a gazdák házaikat átalakítják és egy-két szobát kiadnak.

A miniszter bejelentéseit nagy-tesséssel fogadták.

Bethlen a Darányi-kormányról

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg május 30-án *Nagykanizsán* beszámolóját a kerület országgyűlési képviselője, *Bethlen* István gróf v. miniszterelnök. *Bethlen* István gróf a legutóbbi évek politikai eseményeinek bírálata után megállapította, hogy a *Darányi-kormány célkitűzései és eddigi ténykedései minden tekintetben megfelelőek voltak és kifejezte azt a reményét, hogy sikerül*

megteremtene a nemzeti, keresztény, alkotmányos és demokratikus alapon álló polgári pártok összefogását, amelyek a *Darányi-kormány* vezetése mellett megmenthetik az országot a szélsőségek veszedelmétől.

Meghalt Veress Zoltán képviselő

Május 31-én a fővárosban meghalt *Veress* Zoltán, a *salgótarjáni kerület országgyűlési képviselője*. *Veress* Zoltán 1886-ban született *Losoncon*, evangélikus vallású volt és 1909-ben kezdte a közigazgatási pályát *Nógrádmegyében*. 1918-tól 1919-ig a *salgótarjáni járás* szolgabírája volt. 1922-ben a *salgótarjáni járás főszolgabírája* lett. A legutóbbi választáskor a *Nemzeti Egység Pártja* programjával választották meg *Salgótarjánban*.

Veress Zoltán halálával megűrese-

dett a *salgótarjáni kerület* mandátuma. Politikai körökben olyan hírek terjedtek el, hogy a *Nemzeti Egység Pártjában* mozgalom indult meg, amely *Száll József* belügyminisztert kívánja megnyerni a *salgótarjáni kerületben* képviselőjelöltnek.

A lengyel kultuszminiszter Budapestén

Dr. Swietoslowski Wojciech egyetemi tanár, lengyel kultuszminiszter június 2-án *lengyel* Budapestre érkezett, ahol ünnepiesen fogadták. Fogadtatásán megjelent *Hóman* Bálint kultuszminiszter is. A *lengyel* miniszter 3-án fogadta a kormányzó, majd a miniszterelnököt és a külügyminisztert látogatót meg a *lengyel* államférfi, aki a délután folyamán koszorút helyezett el a *Hősök Emlékművén*.

Magyarország békés harca az egyenjogúságért

Sok szó esik mostanában városban is, faluban is a külpolitikai helyzetéről, amelynek alakulásától függ a nemzetek egymáshoz való viszonya. Vannak emberek, akik túlzásnak festik a helyzetet, mások teljes határozottsággal beszélnek meg háborús lehetőségekről is. Az effajta szóbeszéd ellensúlyozására fontosnak tartjuk, hogy ismertessük *Kánya* Kálmán magyar külügyminiszternek a világpolitikai helyzetre vonatkozóan a most folyó költségvetési vita keretében elmondott nagyszabású beszédét.

A miniszter elsősorban is megállapította, hogy a külpolitikai helyzet ma zavarosabb, mint talán valaha is volt, mert

az egyes államok egyfelől az *osztatlan béke és kölcsönös biztonság biztosítása érdekében bonyolított szerződés-hálózatot létesítenek, másfelől féktelen fegyverkezési versenyt folytatnak.*

Miután ismertette az egyes államok legutóbbi külpolitikai akcióit, megállapította, hogy a *Népszövetség* tekintélye az utóbbi években erősen csökkent, amit fokoz az, hogy a kisebbségi kérdéshöz sem tud semmi eredményt elérni, éppen úgy, mint ahogyan a leszerelés kérdésében sem tudott érvényt szerezni az alapvető elgondolásoknak. Az államok — állítólag — a béke érdekében fegyverkeznek, csak a legkisebb országok egyikének: *Magyarországnak* a fegyverkezése fenyegetné a világbékét, amint ezt ellenségeink állítják.

A békeszerződések jelentősége és kikötései is fokozatosan érvényüket veszítették. A *versaillesi* német békénél már csak a területi kikötései vannak érvényben, ugyanez áll a *lausannei* török szerződésére is. A locarno egyezmény is, az úgynevezett „*stressai front*” is megszűnt eredeti formájában.

A trianoni szerződés alapjait a kisantant rendítette meg, minthogy állig fegyverkeznek és nem hajtja végre a magyar állampolgárok jogait meghatározó kikötéseket.

Hosszasan foglalkozott a külügyminiszter a kisantant helyzetével is. Megállapította azt, hogy

a kisantant bomlásáról szóló hírek tulzattok, minthogy a kisantant — legalább is a magyar kérdésben — ma is teljesen egységes.

Foglalkozott ezután a kisantant-politikusokkal azokkal a kijelentéseivel, amelyek szerint a kisantant-államok súlyt helyeznek a Magyarországgal való jóviszonnyra. Természetes, hogy Magyarország nem fogadhatja bizalommal az állítólagos közeledést akkor, amikor a kisantant katonai megállapodásokat létesít Magyarországgal ellen; a kisebbségi kérdésben szerző-

désellene magatartást tanusít és megrögzíteni iparkodik Magyarország tökéletes lefegyverezését. Magyarország készséggel iparkodik a szomszédaihoz való közeledés útját egyengetni. A római jegyzőkönyvek, valamint az Olaszországgal, Ausztriával, Németországgal fennálló barátság Magyarország külpolitikai helyzetét megerősítették és megszüntették a kisantanttal szembeni kiszolgáltatottságát. Helyzetünk erősödése azonban csak fokozta a szomszédok felé való közeledésre irányuló készségünket. Ennek ellenére is persze mi-

nem feltételeket állítunk fel, hanem csak azt követeljük, hogy

a kisantant tartsa be a szerződésileg vállalt kötelezettségeket; elsősorban is ismerje el szuverenitásunkat, egyenjogúságunkat és kisebbségeink helyzetét megfelelően rendezéssé.

Beszédét annak hangsúlyozásával zárta be a miniszter, hogy Magyarország békés eszközökkel továbbra is követni fogja békés céljait és reméli, hogy őszinte bekepillatunk végre megértésre fog találni.

XI. Pius pápa 80 éves

XI. Pius pápa hétfőn, május 31-én ünnepelte 80-ik születésnapját és ez alkalomból a világ minden részéből érkeztek a hódoló sürnyölkök a Szentatyához. Az első táviratok között volt *Vittorio Emanuele* király és császár szerkesztéséről távirata, amelyben az uralkodó a maga, a királyné és császárné nevében is kifejezi jókívánásait.

A Szentatya egyébként magán-kápolnájában misét mondott, majd fogadta a szentek több vezető személyiségét. Arról a szándékáról azonban, hogy a születésnap alkalmából rádióbeszédet mondjon, *Miláni orvostanár* *Enricó* lett a Szentatya és az eredeti terültől eltérően a *vatikáni Tudományos Akadémiát* is *Pacelli* *bíboros* fogja ünnepesen megnyitni XI. Pius pápa helyett.

VILÁGKRÓNKA

A spanyol polgárháborúval kapcsolatos legújabb események tartották igazolomban az elmúlt héten Európát. A spanyol vörös kormány repülőgépeket bombáztak dobtak le a *Deutschland* nevű német hadihajóra, amely más nemzetiségű hadihajókkal együtt nemzetközi ellenőrző szolgálatot teljesített a spanyol vizeken. A vörös repülőgépek bombái 25 német tengerészt megöltek, 83 tengerészt pedig többek között súlyosan megsebesítettek. A német hadihajó ellen intézett alattomos támadást néhány nappal előbb egy olasz hadihajó ellen intézett hasonló támadás előzte meg, amely alkalommal 6 olasz tengerészt veszítette életét. A Moszkva utasításait követő spanyol kormány ezzel a joggal és példátlanul vakmerő lépéssel rendkívül súlyos bonyodalmakat idézett fel. Németország és Olaszország azonban megőrizte hidegvérét és intézkedéseivel szem előtt tartotta az Európát fenyegető háborús veszélyt. Németország azonnal és erősen megtorolta a spanyol támadást és a kormányveszélyek kezén lévő

Almeria kikötőt *ágyútüz alá vette*. A német hadihajók szétrombolták a kikötő erődítéseit és elhaggtatták a város parti útegeket. Ugyanakkor ugy *Németország*, mint *Olaszország* kivonult a *Londonban* *székelő benemutatók* *bizottságból* és mindketten ki-jelentették, hogy mindaddig, amíg biztosítékot nem kapnak arra, hogy nemzetközi szolgálatot teljesítő hadihajókat hasonló támadás nem éri, nem vesznek részt az ellenőrzésben. *Anglia* és az *Egyesült Államok* egyébként nagy erőfeszítéseket tesz arra nézve, hogy az igazalmakat lecsillapítsa és a békét megővje. Általánosságban az a vélemény, hogy *ezekért a vérfürdőkért Moszkva* felelős. Ez az egyetlen ország ugyanis, amelynek érdekében áll az európai felfordulás.

A *Népszövetség* *genfi tanácskozásainak* eseményei közül említéreméltó, hogy Egyiptomot felvették a tagállamok sorába. A szellemi együttműködés nemzetközi bizottságába az elhunyt *Tomay* *Cecile* helyére magyar részről *Teleki* *Pál* gróftól választották be. A spanyol kérdésben a Népszövetség tanácsa megállapította, hogy a kormányok eddigi intézkedései a béke megteremtése érdekében nem mutatnak fel sikert. A Népszövetség tanácskozásai véget értek.

Stanley Baldwin angol miniszterelnök lemondott, amint ezt már hosszabb ideje várták. A király miniszterelnökké *Neville Chamberlain*-t, az eddigi pénzügyminiszter-t nevezte ki. A király a volt miniszterelnököt grófi rangra emelte és egyben a legmagasabb rend lovagjává nevezte ki. *Baldwin* fáradságára való hivatkozással hagyta el nehéz posztját.

Albrecht királyi herceg válása

A m. kir. Főudvarnagyi Biroság június 2-án tartott tárgyalásán felbontotta az *Albrecht* királyi herceg és *Lebach* *Iré*n, *Rudnay* *Lajos* volt szófiai magyar követ elvált felesége között 1930-ban kötött házasságot. A királyi herceg volt felesége a jövőben a „*tescheni hercegné*” címet viselheti.

Neville Chamberlain, az új angol miniszterelnök

Falunap Nagydoboson

A Hősök-vasárnapján a szatmár-megyei Nagydobos község és a környező községek közönsége kegyeletlen ünnepség keretében emlékezett meg a világháború esesett hőseiről. Egyszerűsített a Falu-Gazdaságszövetség helyi szervezete, Sipos Károly dr. elnökkel az élén, jól sikerült falunapot rendezett.

Gazdaudvarverseny nyitotta meg a falunapot és közel harminc portát vizsgált meg a bizottság, amelynek határozata alapján a következők kaptak díjat: bronzérmes Konez József és Somogyi András gazdák; elismerő oklevelet és egy díszórát Ferenczi Sándor gazda; elismerő oklevelet és két darab lóprókrót Tóth János gazda; elismerő oklevelet és egy nagy zománcos fazekat Kovács Gyula rezsesmunkás; elismerő oklevelet és zománczott vízvezdőt Pajti József napszámos; elismerő oklevelet Mozsolányi János, Jeremiás István, Lakatos József és Borsos József.

A községében közben folyt a csecsemőpolgári verseny. Lengyel Sándor dr. járási tisztiorvos, Sipos Károly dr. kororvos és a Stefánia Szövetség védőnéje vizsgálták felül a csecsemőket. Minden csecsemő kapott egészségügyi csomagot, azonkívül a szegényebb anyák pénztalamban is részesültek. A bizottság a sorrendet a következőképpen állapította meg: első: Jakab Béla 14 hónapos; második: Landenberger Sándor 14 hónapos; harmadik: Kovács Sándor 7 hónapos csecsemő; dícséretet kapott: Asztalos József 7 hónapos és Gerger Irén 11 hónapos csecsemők.

Igás kocsisok vonultak fel fogataikkal és a bírálobizottság döntése alapján egy-egy ajándékként nyertek: Bükkösi István, Oláh Ferenc, Tóth Pál, Borbély István, Kapis József és Nagy József kocsisok.

Ünnepélyes istentisztelet után folyt le a hősök ünnepélye, amelyen Peleskei Sándor ref. lelkész mondott ünnepi beszédet, majd Sebestény Jenő, a máteaszalkai m. kir. téli gazdasági iskola igazgatója, tartott gazdasági tárgyú előadást. A Falu-Gazdaságszövetség központjának üdvözlését Agoston Béla dr. titkár tolmácsolta, aki felcsohlalásában a gazdasági ismeretek fontosságára hívta fel a halgatóság figyelmét. Beszélt még az egészségügyi ismeretek jelentőségéről.

Délután közel 300 iskolásgyermek gyűlt össze az iskola udvarán a gyermektisztasági verseny záróünnepélyére. Agoston Béla dr. titkár, a Falu-Gazdaságszövetség kiküldöttjeit, hatalmas rózsacokorral köszöntötte egy magyarruhás leányka, majd kezdetét vette a díjak és jutalmak kiosztása. Minden gyermeket megjutalmazott a Szövetség és a szép ünnepség a Himnusz hangjaival ért véget.

Jól sikerült majális fejezte be a nagydobosi Falu-Gazdaságszövetség falunapját, amelynek igen nagy sikere volt. A példán felbuzdulva, úgy a járás vezetősége, mint a községek gazdatiszartalma elhatározta, kérni fogja a Falu-Gazdaságszövetséget, hogy a gazdasági, kulturális és egészségügyi tekintetben nagyjelentőségű és gyakorlati falunapot az ő községükben is rendezze meg.

A Kormányzó avatta fel a szegedi Hősök kapuját

Május 30-án tartották országsszerte a Hősök Napját. Ezt a napot hazánk minden részében a háború hőseinek dicsőségéhez méltó keretek között ünnepelték meg. Debrecenben az Országos Frontharcos Szövetség helyi főcsoportja Lázár Andor dr. igazságügyminiszter részvételével a „Hősök Serlegének” felavatás ünnepségét tartotta. Zalaszentgróton az első „Hősök kútját” avatták fel.

A hősök iránti kegyelet legkimagaslóbb ünnepségét Horthy Miklós kormányzó jelenlétében Szegeden tartották meg, ahol felavatták a „Hősök Kapu”-ját a világháborúban elesett tizenkétezer szegedi hősi halott emlékeztérére.

A Kormányzó feleségével különvonaton érkezett Szegedre. Meglátogatta az ipari vásárt és megszemlélte a 9. honvédegyezred laktanyájának bejárata előtt az ellenforradalmi emlékművet, amelyet június 6-án lepleznek le.

A Hősök Kapujának ünnepségén zsűfoglalás megtörtént a Hősök-terét a községség, a különböző testületek és egyesületek küldöttjei.

Gyönyörű beszédet mondott Pálffy József polgármester:

— Aki e kaput átéli, annak nem az elmulást, hanem a magyar ösöröt és a magyar dicsőséget kell éreznie. Nem a halál, hanem az élet kapuját akartuk jelképezni, amelyen keresztül a Vezér itt, a Szerpuszt közeledéséből

uj honfoglalás útjára vezeti nemzetét!

Ezután Hóman Bálint miniszter méltatta az emlékmű jelentőségét:

— Legyen a Hősök Kapuja örök jelképe az élet kapujának, amelyen át új, tisztultabb magyar élet felé vezet az út Horthy Miklós nyomán!

A nagy tetszéssel fogadott beszédek után a Kormányzó engedélyével lezuhalt a lepel. Megkondukt a Fogadalmi templom harangja, utána valamennyi szegedi harang. Huszonegy ágyulóvés dördült el. A közönség a Himnusz hangjai után meghatóttan hódolt a hősök emlékének.

A Kormányzó hatalmas koszorút helyeztet el a szobor talpzatán.

A magasztos ünnepség méltó kiegészítője volt a Horthy Miklós Tanítók Háza felavatása, amelyen Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter üdvözölte a kormányzói párt.

Szeged városa díszbédet adott a kormányzói pár tiszteletére.

Hősök ünnepe a fővárosban

A Hősök Emlékköve előtt rendezte Budapest székesfőváros a Hősök Emlékkünnepét. Alabárdos testőrök és koronaörök álltak díszőrséget a Hősök Emlékkövenél. A kormányzózt Rappach Richárd lovassági tábornok, a kormányost Mikecz Odón államtitkár, a fővárost a főpolgármester és a polgármesterek képviselték.

Putnoki kislány lett „Magyarország legjobb gazdaasszonya”

A Falu-Gazdaságszövetségnek dr. Schandl Károlyné elnöksége alatt működő női szakosztálya június 2-án ismét a közérdeklődés hómlektérére állította a magyar élet legtitészetletrémítőbb alakját: a körültekintő, gondos háziasszonyt. A mai viszonyok ezernyi gondja, baja, izgalma között jölesően udult fel mindenki, aki tudomásul vette, hogy a szakosztályi országos versenyen rendezett a „Magyarország legjobb gazdaasszonya” címért. Meg kell említenünk, hogy a női szakosztálynak ez volt a harmadik versenye és

a győztes részt fog venni a Nemzetközi Gazdaasszony Szövetség által az idén Párisban rendezendő nemzetközi versenyen.

Amikor ezt a nemzetközi versenyt, két esztendővel ezelőtt, Budapesten rendezték, a „Magyarország legjobb gazdaasszonya” cím akkor bírtokosa nyerte meg a nemzetközi versenyt is.

Érthető izgatottsággal láttak neki tehát a versenyzők — a főváros Maglódi-úti háztartási gazdasági iskolájának, a putnoki m. kir. gazdasági felső leánynevelő intézetnek, a péceli r. k. gazdasági leánynevelő intézetnek és a kecskeméti m. kir. gazdasági szaktanítóképző intézetnek két-két növendéke — a nemas küzdelemnek. A családi nevelés, egészségügy, élelmiszerek elkészítése és konzerválása, varrás, javítás, mosás, ládák rendbentartása, tejgazdaság, állatgondozás, kertészet körébe tartozó teendők körül reggeltől estig szorgoskodtak a leányok és a két zsűri — az egyiknek dr. Schandl Károlyné, a másikkal Tabódy Ida alapítványi hölgy volt az elnöke, — szigoruan és igazságosan jegyezte le a versenyzők pontjait. A zsűri mellett a titkári teendőket Kánya Teréz, a női szakosztály elnöke és Agoston Béla dr., a Falu-Gazdaságszövetség titkára látták el. A legnagyobb sikere kétségekívül a turógúszakészítésnek, vagy helye-

sebben kóstolásnak volt, de nagy volt az érdeklődés a gyerek-foglalkoztatási versenypontra is. A versenyzők sok ötlettel és kedvességgel szórakoztatták a megszabott negyedóra alatt a gyerekeket.

Este fél kilenckor derült csak ki a várva-várt nagy titok: hogy ki nyerte meg a versenyt, ki megy Párisba?

A Falu-Gazdaságszövetség nagytermében megtartott eredményhirdető ünnepségen megjelent előkelőségek sorában ott volt: Huszovszky Lajos, Meskó Rudolf, Pintér László, Putnoki Móric országgyűlési képviselők; a földmivélségi minisztérium részéről Banke Antal és Suhajda Tibor gazdasági tanárok, a fővárost vitész Vécsey Kálmán tanácsjegyző, az Orsz. Mezőgazdasági Kamarát Clementis Lajos fogalmazó képviselték. Az OKH részéről ott volt Kovács János ügyvezető-igazgató. Wenke Gusztáv aligazgató. Az érdeklődők sorában ott láttuk még Szabó Sándor és Rubinek István v. képviselőket, a Szövetség számos tagját és másokat.

Az ünnepséget Tabódy Ida alapítványi hölgy nyitotta meg, majd Mayer János ny. földmivélségi miniszter, a Falu-Gazdaságszövetség elnöke méltatta meleg szavakkal a háziasszonyképzés jelentőségét; közönséget mondott a verseny megrendezése körüli közreműködésért a földmivélségi minisztériumnak és a fővárosnak, a versenyzőket előkészítő tanári karnak, a zsűrinek, a díjat felajánló Országos Központi Hitelbiztoskezt elnökének, Schandl Károly dr. nak és az egyelőre ismeretlen első díjnyertesre arra buzdította, hogy Párisban iparkodjék a magyar gazdaszszony-hírnévének elismerést szerezni. Tabódy Ida alapítványi hölgy ezután kihirdette az eredményt.

As első díjat a putnoki m. kir. gazdasági Felsőleánynevelő Intézet Stemmer Judit nevű növendéke nyerte el, ő fog Párisba menni és 8 napot eltölteni.

Önt figyelik!

Igazolja takarékoságát!

egyszerűen azzal, hogy az itt felsorolt olcsó árak mellett nálunk szerzi be ruhaszükségletét.

mtr színes függönykeime, vagy 6 drb pohártörő P 1-47

mtr divatmintás de-
lé, vagy leső, vagy
angin, vagy kitűnő
p. muvásvon, vagy
mosottiffo, vagy
ingzefir P 1.95

d.b törülköző, vagy
6 drb férfi, vagy női
zsebkendő P 1.17

mtr 140 cm széles ki-
tűnő minőségű fér-
fiöltöny szövet, örí-
ási választékban, vagy 3 mtr diva-
tón tropical ... .. P 15.60

Továbbá: sötétszürke öltönyanyag
mtr-je 79 fill., divatmintás flakon
mtr-je 98 fill., 2 mtr hosszú kitűnő
kész lepedő drb-ja P 3.48, 140 cm
széles sport vagy kasha-zövet mtr-je
P 3.90 és különböző gyapjukamgán
öltöny-, nadrág-, kosztüm és kabát-
szövet maradékok igen olcsó árban.

Kapható:

SZÖVET ÉS TEXTILRAKTÁR
Budapest, Király-u. 32. Sarokház
AZ UDVARBAN

Postai megrendeléseket 4 óra óta lelkismere-
tesen teljesítünk.

Itt levágandó és a rendelésre ragasztandó.

A megrendelő neve és pontos címe:

.....

község: .....

up: .....

Olvashatóan kérjük kitölteni.

Minden hangszert

legjobb minőségben és a
legolcsóbban
vásárolhat
a hirneves

Reményi Mihály
hangszertelepén. Budapest,
VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

és biztosítani.

Végül üdvözölte a zsűrit és azt a
reményét fejezte ki, hogy az általuk
Párisba elindított „legjobb magyar
gazdaasszony”, mint a nemzetközi
verseny győztese fog hazatérni.

Tabódy Ida zárószavaival ért véget
a szép ünnepség.

Kié a magyar föld?

A Központi Statisztikai Hivatal most tette közzé egy vaskos kötetben a 100 holdnál nagyobb birtokosok és bérlők névjegyzékét. Nagyon érdekes adatokat találunk ebben az összeállításban, amely az 1935. évi mezőgazdasági üzemi felvétel alapján készült, arról, hogy a magyar föld hogyan oszlik meg a közép- és nagybirtokosok között.

Az új Gazdacímár szerint 84 olyan birtokosunk van, akiknek földbirtoka tizezer hold, vagy ennél nagyobb; 118 olyan birtokos, akinek a birtoka 5000—10.000 hold között van; 225 birtokos a 2500—5000 holdas birtokosporba tartozik; 692 birtokos 1000—2500 hold földdel rendelkezik; 450 birtokosnak pedig 750—1000 hold birtoka van.

Magyarország legnagyobb birtokosa Eszterházy Pál herceg, aki 223.287 kat. hold föld ura;

tíz esztendő alatt birtoka nemhogy

fogyott, hanem 1046 holddal gyarapodott. A második helyen Debrecen városa áll 90.906 holddal. A harmadik helyet a Magyar Katolikus Vallásalap foglalja el, amelynek birtoka 87.319 holdra rug. Sorrendben következnek: Festetics György herceg 69.423 holddal, Szeged városa 69.190 holddal, az Egri főkapitány 67.447 holddal, a m. kir. erdészeti kincstár 61.625 holddal, a pannonhalmi főapátság 60.315 holddal, a kalocsai érsekség 59.242 holddal és így tovább. Érdekes, hogy az Országos Földhitelintézet, amely az új magyar földbirtokpolitika egyik fő intéző szerve, szintén az ország legnagyobb birtokosai között foglal helyet, amennyiben 51.542 holddal rendelkezik.

Szomorú adatokat találunk a 500 holdnál nagyobb bérlők csoportjában.

Amikor a magyar földművesek százai tudnak egy da-

rabka földbérlethez jutni, nyereszükre alakult részvénytársaságok óriási területeket kötnek le bérlet alakjában.

Az ország legnagyobb földhasznosítói részvénytársaságok és sorrendben így következnek: Magyar-Német Mezőgazdasági Rt. 21.623 hold, Kiszállási Uradalom Rt. 17.966 hold, Mezőgazdasági Ipar Rt. 14.324, Somogy megyei Mezőgazdasági Rt. 9968 és így tovább. Az egyéni nagybérlők között Szegő Miklós 9586 holdat, Bischitz Sándor 5087 holdat, Geiger Jenő 4102 holdat, Bauer Imre 3966 holdat, Ring Lipót és Samu 3832 holdat, Landesmann Márk és Fiai 3574 holdat, Wolfinger Alajos 3525 holdat, Gross Andor és Béla 3321 holdat bérel stb.

Ha azonban nemzeti és keresztény érzéssel lapozgatja ezt a hatalmas adattárat, az ember bizony nem sok örömet lel benne.

Meg kell szüntetni a legelők fölösleges utjait

A földművelésügyi miniszter 61.689/1937. IV. A—3. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben megállapítja, hogy több ízben merült fel panasz az iránt, hogy az ország egyes részein a birtokosok, legeltetési társulatok és községek közös legelőit számos egymás mellett haladó, nem engedélyezett út, illetve csapás szeli át és

ezek az utak a legelők gyepezését teljesen tönkreteszik, az ok-szerű legelőjavítást és ápolást pedig gátolják.

Az utak egy részének használatára régi szokásjog alapján és így megszüntetésük, — különösen abban az esetben, ha az utak használatát a községi határ helytelen vagy hiányos mezel közös dűlőút hálózata teszi szükségessé — nagy nehézségekbe ütközik. A kérdésnek célszerű rendezése érdekében szükséges volna, ha

az érdekeltségek bevonásával a községi képviselőtestület állapotának meg azon legelőknél átvezető utakat, melyeknek jövőbeni fenntartása a gazdasági érdekek szempontjából feltétlenül szükségesek és ezen utakat azután mezel közös dűlőutaknak kell minősíteni. A fenntartásra kijelölt mezel közös dűlőút két oldalán árokok és az árok szélén fásor létesítéséről kellene gondoskodni.

A többi kizárólag kényelmi szempontból önkényesen létesített mezel székér- vagy gyalogutak használatát meg kell tiltani és a tilalmat a község területén s a szomszédos községekben is ki kell hirdetni.

Aki a fenti tilalom ellenére a tiltott uton továbbra is átjár, kihágást követ el és vele szemben meg kell indítani az eljárást.

Szövetkezetre a falvakban van legnagyobb szükség

A Magyarországi Szövetkezeti Szövetsége május 31-én tartotta, a Falu-Gazdaszövetség székházában első ankétjét a szövetkezeti problémák megvitatására. A hallgatóság sorában ott voltak a magyarországi szövetkezeti elnökökkel teljes számban.

Az első ankét előadóját, Bornemisza Géza iparügyi miniszter, Schandl Károly dr. elnök üdvözölte és felkérte nagy érdeklődéssel várt előadása megtartására.

Bornemisza Géza miniszter első sorban ismertette azokat a társadalmi és közgazdasági eseményeket, amelyek a szövetkezeti mozgalmat életre keltették, majd kifejtette, hogy a szövetkezet a kereslet és kínálat közti utat rövidíti meg; megkönnyíti a kisebb anyagi erővel rendelkező gazdaságoknak a szabad versenyben való érvényesülését; növeli a nagy tömeges gazdasági erejét és emeli életszínvonalukat. Minthogy tehát a kisgazdaságok megsegítését jelenti, szociális jelentősége is van. Célolta azt a beállítást, mintha a szövetkezet, — minden felületen hasonlatossága mellett is — kollektívizmus jelenetene, mert a szövetkezet, az egyén

szabadságának meghagyása mellett, csak az együttműködésben rejlő erőt használja és ezzel alkalmas eszköz a magángazdasági rend biztosítására. Hangsúlyozta a miniszter ezután, hogy

Magyarországon a szövetkezeti mozgalomnak elsősorban a mezőgazdaságban kell minél szélesebb munkakört ellátnia.

Megállapította, hogy a magyar szövetkezeti mozgalom egyfelől megszerzte a kisemberek fogyasztását a fogyasztási- és hitel- és hitelszövetkezetek révén. A mezőgazdasági szövetkezetek főhivatása a mezőgazdasági értékesítés megszervezése. A jóga termelői árakat, különösen a piacoktól távolabb élő termelők, csakis szövetkezetek segítségével biztosíthatják maguknak.

A kisipari és munkavállaló szövetkezetek munkakörének változása után, a miniszter sajnálattal állapította meg, hogy Magyarországon ellentét tapasztalható a kereskedelem és a szövetkezeti mozgalom között. Leszögezte, hogy azokban az államok, amelyeknek kereskedelme a legfejlettebb, ahol a kereskedelem tiszt

tes multra és hagyományokra tekintettel vissza, a legerősebb és legfejlettebb a szövetkezeti mozgalom. Megállapította az illusztris előadó, hogy a szövetkezetek nem kereskedelmellenesek, a kereskedelem és a szövetkezet voltaképpen egymás kiegészítői.

Az állítólagos állami támogatás kérdése rátréve, leszögezte, hogy a szövetkezetek létjogosultságának alapja, hogy az önszegély elvén épülnek fel és hogy a kereskedelmi tevékenységükön kívül szociális misztóit is töltenek be, tehát ugyiszólván szociálpolitikai szervnek is nevezhetők őket. Rámutatott arra, hogy az állam gyakran szociális feladatok ellátására — falusi házépítés, földhitel, olcsó falusi ruházati akció, stb. — bízza meg a szövetkezeteket, méltányos tehát, hogy állami támogatásban részesüljenek, mert

az a támogatás végeredményben nem a szövetkezetet, hanem az abban tömörült kisembereket segíti.

Az állam különben közvetlen, vagy közvetett formában a gazdasági élet más ágazatait is támogatja, — ipari vámvédelem, export-prémium, stb. — formájában. Ez a támogatás sokszorosan meghaladja azt, amelyet a szövetkezetek másfél évtized alatt kaptak. Végül a miniszter összefoglalóan ismét megállapította, hogy a szövetkezeteket a magyar gazdasági élet nem is nélkülözhetné, a szövetkezeteket úgy kell azonban kiépíteni, hogy azok önállóan is életképesek legyenek.

A nagy tetszéssel fogadott előadás-hoz elsőnek Czernann Antal országgyűlési képviselő szolt hozzá, annak fontosságát hangsúlyozva, hogy a magyar középosztály gyermekei a kereskedelmi pályán keressenek érvényesülési lehetőséget. Krüger Aladár dr. országgyűlési képviselő hozzájárulásában kidomborította, hogy semmi erkölcsi akadályja nincs annak, hogy a szövetkezetekbe tömörültek kisemberek, a kereskedelem szabadságának elve alapján, a termelésbe és kereskedelemben bekapcsolódjanak; a szövetkezet különben az erkölcsi alapon álló kereskedelemben testvérét köszönti.

Wünsch Frigyes dr., a Hangya vezérigazgatója, kiemelte, hogy

a szövetkezetekre kétségtelenül a falvakban van legnagyobb szükség.

A szövetkezetekre háruló legnehezebb feladat az értékesítés, az eladói lehetőségek monopolizálása azonban sohasem a szövetkezetek, hanem a kereskedelem részéről indult ki. A szövetkezetek nem kereskedelmellenesek, csak az őket megillető részt követelik. Hangsúlyozta, hogy a szövetkezetek feltétlenül módot fognak ta-

lálni arra, hogy normális viszonyok között megálljanak a saját lábukon, azért azonban, mert néhány évvel ezelőtt, amikor rajtuk kívül álló okokból nehézségek közé jutottak és az állam részéről anyagi támogatásban részesültek, nem lehet úgy beállítani a kérdést, mintha a szövetkezetek állandóan óriási összegű állami támogatásból élének. Kifejtette ezután, hogy a szövetkezetek mindent elkövettek a kereskedelem részéről támogatott ellentétek elsimítására, a kihívó és támadó fellépést azonban vissza kellett utasítani.

Bornemisza Géza miniszter válasza után Schandl Károly dr. elnök megköszönte a nagyon értékes előadást és hozzászólásokat és ezzel az első ankét véget ért.

Mezőgazdasági kamarai közgyűlések

MAGYARÓVÁR

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlését ezidén Magyaróvárról tartotta meg. Gróf Khuen-Héderváry Károly elnök megnyitó beszédében a külfölddel szemben fennálló tartozásaink rendezésének a szükségességét hangsúlyozta; majd rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági munkáskérdés megoldásánál követelni kell az ipari munkások sorsának javítását is, mert ezek a vételek főfogyasztói a mezőgazdasági cikkeknek.

Ezután Albrecht királyi herceg szólalt fel, örömeinek adva kifejezést, hogy a kamara munkásságának tengerébe az értékesítési és szociális kérdéseket állította.

Ormányi János dr. kamarai igazgató határozati javaslatokat terjesztett elő a gazdaságmarának az export-értékesítés kérdéseibe való hatékonyabb bekapcsolása, a külföldi valutára szóló zálogvevés gazdasági helyzetünk méltányos rendezésének lehetővé tétele és az adófelszámolás bizottságok megreformálása érdekében.

A vita során Fricke Emil a felsődunántúli minőségi buza tözsei jegyzését és a kerületi magtisztító-telep kibővítését sürgette. Mohácsy Lajos azt javasolta, hogy a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara tegyen sürög előterjesztést a földművelésügyi kormányhoz, hogy a műtrágyafogyasztás fokozása érdekében kezdeményezzen állami akciót. Szijj Bálint felsőházi tag hozzájárult Mohácsy Lajos indítványához. Mihályffy Ernő a mezőgazdasági családok és munkások családai pótlékának országos és intézményes megoldását sürgette.

MISKOLC

A Tiszajobbsági Mezőgazdasági Kamara a miskolci városháza nagyertermében tartotta rendes közgyűlést. Lukács Béla elnök megállapította, hogy a kamara területén a terméskilátások átlagon alulak. Bejelentette, hogy a folyó évi termésértékesítés terén a kormány olyan helyzetet kíván teremteni, hogy a gazdák számára a termelési költségeken felül szerény termelési hasznot is biztosítson. A továbbiak során a szarvasmarha-, sertés-, juh- és gyapjuértékesítés kérdésével foglalkozott és élesen elítélte és visszautasította azokat a sajtótámadásokat, amelyek a mezőgazdasági értékek, a mezőgazdasági helyzet javulásának első híreire megjelentek és megállapította, hogy közérdekeltségek ezek a támadások. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Kulín István kamarai igazgató terjesztette elő jelentését, amelyhez Csepela Lajos, majd Máthé Imre dr., az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója szólalt hozzá. Máthé Imre dr. hangzotttá, hogy a Tiszajobbsági Mezőgazdasági Kamara van a legsúlyosabb helyzetben az ország mezőgazdasági kamarái között és ezért az Országos Mezőgazdasági Kamara arra törekszik, hogy ez a súlyos helyzet megszűnjön.

Hol és mikor soroznak lovakat

A **Lóértékesítő Bizottság** lószorozó munkájának **június hó 9—június hó 20-ika** közötti programja a következő:

I. bizottság utiterve:

VI. 9. d. e. 8. 6. Sorozás Zalaszentgróton: Gócsánfa, Szalapa, Kisvársárhely, Mihályfa, Óhid, Túrje, Tilskeszentpéter, Aranydó, Dabronc, Zalavég, Battyk, Csáford, Zalaudvarnok, Zalaakopány, Sénye, Vindornyaszőlős, Döbröce, Bazsi; **d. u. 20. 6. Keszthely:** Zalaszentlászló, Gyúlevész, Almásháza, Kustány, Vindornyakók, Rezi, Várus, Nemesvita, Hóvízzent-andrás, Gyeneslás, Vonyarévashely, Balatonygyőrök, Nemesoldasszonyfa, Szentgyörgyvár, Zalahosszúfalva, Sárnellek, Bokaháza, Alsó, Pelsőphokok, Zala-köszvényes, Zalacsnád, Egrezy, Nemes-bélek, Karmacs, Kehida, Zalanémetfalva, Zalaapáti községek részére.

VI. 10. d. e. 9. 6. Csurgó: Szenna, Berzence, Somogyudvarhely, Alsók, Gyökényes, Porrogzentkúrti, Zákány, Porrogzentpál, Porrog, Súr, Somogybékés, Somogycsisó, Iharos, Iharosberény; **d. u. 2. 6. Lelente:** Egyeduta, Tótszerdahely, Tótszentmárton, Bec, Pota, Murárháza.

VI. 11. d. e. 8. 6. Kaposvárt: átadás az Izal, Kaposvár, Báté, Dombóvár, Somogyfád, Lengyelóti, Marcali, Böhénye községekben vásárolt lovaknak.

VI. 13. d. e. 8. 6. Nagykanizsa: Murakeresztúr, Liszók, Filyeláz, Pogányzentpéter, Bazolasó, Sand, Pat, Nemesdél, Varázsió, Mihályd, Somogyismoul, Zala-fárszeg, Zalaszentlakab, Nagyréce, Hosszúgyörgy, Homokbódom, Eszteregnye, Sornás, Rizaco, Beechley, Szepetnek, Somogyzentmiklós, Sémjénháza, Bajosa; **d. u. 2. 6. Bálnokszentgyörgy:** Kistolmács, Valkonya, Borsta, Zák, Csörnyeföld, Kis-csók, Kerettye, Bazá, Lipse, Lasztonya, Kányavár, Szentlászló, Várótele, Bucusta, Bözönc, Boeska, Oltár, Filyözgy, Magyarzentmiklós, Kornavár, Ujdvár, Magyarzerdély.

VI. 14. d. e. 8. 6. Nova: Karácsonfa, Petrikesztúr, Tófé, Borlahida, Zalatárnok, Zalatalka, Lentikápolna, Lenti, Fáka, Gutórföld, Cseszvár, Szentkoman-domba, Bakfűtűs, Míkfa, Náprádfa, Bárhely; **d. u. 2. 6. Pacsa:** Pölöske, Bak, Pítréde, Felsőrajk, Dóskál, Nagyhorvát, Zalaszentmárton, Zalaszentmihály, Sőtér, Hahót, Szentpéterur, Zalaapáti, Nagysándoró.

VI. 15. d. e. 9. 6. Kiskomárom: Komár-város, Sávoly, Balatonygyőr, Garabonc, Zalaszapar, Orozstony, Zalakaros, Zalamevény, Nagyrada, Kiserada, Zala-ujlak, Nagyökörök, Csapi, Galambok.

VI. 16. d. e. 8. 6. Tapolcan átadás a Zalaszentgróti, Keszthelyi, Tapolcai, Nemesórdáné, Kőveskál, Sümeg, Nyírdő községekben vásárolt lovaknak; **d. u. 2. 6. Veszprémben** átadás: Zirc, Szápár, Csesznek, Veszprém, Városlőd, Devecser, Balatonfüred, Nagyvároly községekben vásárolt lovaknak.

II. bizottság utiterve:

VI. 9. 8. 6. Kisújszállás átadás: Tőrszentmiklós, Kisújszállás, Turkeo, Kunozs, Kunmadarás, Karcaz, Pils-pökényen vásárolt lovak számára.

VI. 11. 8. 6. Derecskén sorozás: Mikes-péres, Sándor, Hajlábos, Tépe, Konyár községek számára.

VI. 12. 8. 6. Nagyléta: Ujféla, Bugamér, Álmosd, Kokad, Vértes, Monostor-pályi, Hosszapályi, Sándoros, Pocsaj, Eszár, Kismarja, Pelbáthida.

VI. 13. 8. 6. Nyírszék: Penészlak, Nyírbárány, Budaábrány, Nyírmátró-falva; **II. 6. Nyíradony:** Nyírbétek, Nyírlugos, Nyírszék, Nyírmihálydi, Szakó, Bakány, Nagyökösök, Nagygyörgy, Gészteréd.

VI. 14. 8. 6. Hajdúhadház: Kispalóc, Sávócut, Tégáz, Bökény; **14. 6. Hajdú-bármény:** hajdúbárményi tanyák, Zelenér, Telekőföld.

VI. 15. 8. 6. Balmazújváros: Bányok, Jeuháza, Ujkeret, Hort, Vákonya, Kny.

VI. 19. 8. 6. Átadás Szeghalmon: Szeghalom, Dávaványa, Biharnagybajom, Komádi, Zsadány községekben vásárolt lovak számára; **14. 6. Átadás Berettyófalván:** Biharkeresztés, Berettyófalva, Hajdúszoboszló, Derecske, Nagyléta községekben vásárolt lovak számára.

III. bizottság utiterve:

VI. 9. 8. 6. Sorozás Galvácon: Rakaca, Rakacszent, Martonyi, Szalonna, Meszes, Szendrő, Ábod, Irota, Szakácsi,

Szendrőlád, Ládbesenyő; **14. 6. Rudabánya:** Kánó, Imola, Alsó-, Felsőtelekes, Szuhog, Felsőkecsény, Disznóhorvát, Szuhakál.

VI. 10. 8. 6. Edelény: Balajt, Borsod, Danak, Fínke, Hamács, Nyomár, Borsodszirák, Zitz, Boldva, Mucsony; **14. 6. Sajószentpéter:** Sajókazina, Barcika, Berente, Alacska, Sajókápolna, Sajóceleg, Sajóásvófalva, Kondó, Radostván, Parasznya, Varró.

VI. 11. 8. 6. Futnok: Trizs, Ragály, Zúrdorfalva, Szuhafő, Naprágy, Alsószüla, Kelemér, Dövény, Jákra, Felsőnyárad, Kurtyán, Sajókaza, Sajóalgóc, Serényfalva, Dubicsány, Bánréve, Hét, Sajó-negyri, Király, Sajómerese, Sajóvájka, Nagybarca, Bánhorvát, Bánfalva, Bántápolcsány, Upony; **14. 6. Ózdi:** Sajóújs-pél, Centér, Susa, Uraj, Szentimón, Sajóvárkony, Bolyok, Alsó-, Felsőhangony, Kisskádor, Domaháza, Dörsöd, Hódossópány, Járánháza, Borsodná-dasi, Bóta, Sánta.

VI. 12. 8. 6. Nagyvisnyó: Dédes, Tardona, Mályinka, Répásuta, Borsod-szentmárton, Monosbél, Szilvásvárad, Balaton, Blkknygyöröd, Cserény, Nagyvisnyó, Lenárdaróc, Csókva, Nekészeny, Ómáty; **14. 6. Péterváras:** Istenmezeje, Váraszó, Erdőköved, Ivid, Kisfűz, Blkkész, Hovesaranyos, Egerbocs, Bátor, Szécs, Mikófalva, Egeresek, Szent-

domonkos, Bekőce, Tarnatelesz, Blkk-szenterszéd, Fédmes.

VI. 13. 8. 6. Eger: Szarvaslók, Fel-német, Egerszálk, Egerszálk, Egerbaktá, Blkzseve, Felsőfarkány, Noszvaj, Cserépfalva, Cserépvárja, Bogács; **14. 6. Verpelét:** Sirok, Tarnaszentmária, Demjén, Feldebrő, Aldébrő, Vécse.

VI. 14. Átadás Füzessabonyban: a Kál. Mezőkövesd községekben vásárolt lovak számára.

VI. 17. 8. 6. Sorozás Reeskén: Mátra-bálya, Mátyuderecske, Szajla, Terpes, Bodony, Parrád, Nána községek részére.

VI. 17. 14. 6. Gyöngyös: Markaz, Domoszló, Pálosvörösmart, Abasár, Visonta, Gyöngyóshalmaj, Hovesvára, Karácsond, Adács, Gyöngyösoroszi, Gyöngyössolymos, Gyöngyöstarján.

VI. 18. 8. 6. Vánossyörk: Nagyréde, Gyöngyóshalás, Atkár, Hort, Csány; **14. 6. Hatvan:** Sütőci, Gyöngyöspata, Apc, Rózsaszentmárton, Lőrinc, Zagyzásztató, Bocsd, Heréd, Kartal.

VI. 19. 8. 6. Szirák: Szanda, Becske, Berecel, Nórádoköved, Galgaguta, Bér, Buják, Csécsé, Jóbágyi, Palotás, Egyházasdegeleg, Erdőkürt, Héhalom, Erdőtarcza, Kálló, Vanyarc, Szarvasde, Kisbágyon; **14. 6. Pászto:** Szurdokpüspök, Hasznos, Tar, Nagybatony, Sznha, Mínd-szent, Dorozháza, Maconka, Sámsónháza, Mátraverebely, Mátraszőlős, Alsó-, Felső-tó, Kutaso, Bokor, Kozárd, Ecseg, Cs-Szentiván.

VI. 20. 8. 6. Átadás Szerencsen: az Abajszántón; **14. 6. Átadás Miskolcon:** Embód, Tiszaluc, Nagyvisnyó, Sajószent-péter, Edelény, Szikszón vásárolt lovak részére.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JOSEF DR.

A legyek irtása

közegésügyi, állatvédelmi és gazdasági szempontból egyaránt fontos probléma.

A legyek (a házi és ugynevezett istállólegyek) a kék színtől idegenkednek. Ez a megfigyelt gyakorlati viszonyok közt értékesíthető. Ha az istállóablakokat a nyárra bekenjük két festékkel, vagy a falakat kékített mézzel meszeljük, akkor a legyek nem szívesen fognak ott tartózkodni. Nyáron az istálló besötétése, tervszerű léghuzatos szellőztetése szintén csökkenti a legyek számát az istállóban. Sokan jónak látják különféle fertőtlenítő anyagoknak (timó, kreolin, formalin stb.) mesztejhez való keverését, továbbá a fűrészpellettel való almozást is.

A legelő szarvasmarha nyugalomának biztosítására sokan előnyösnek mondják diófák ültetését. A diófa nemcsak árnyékos menedékhelyül szolgál a legyek által nyugtalanított szarvasmarha részére, hanem a diófa illóanyagának szaga sem közömbös a legyekre.

Hehelyekben kreolin és hasonló anyagok elpárolgatásával, flit, fly-toc, flisin, delicia stb. más hasonló folyadékok elporlasztásával is célt érünk. Légyölöszerként használhatók: 2 evőkanálnyi 40 százalékos formalin fél liter tejfel vagy keveréke lapos tálba öntve, középen cukrozott kenyérral; 1 rész formalin, 4—5 rész cukros víz, barna sör mézzel keverve lapos tálban; sör és cukros víz, melyhez kőszegény arzénsavat forró savban oldva keverünk.

A szarvasmarha bőrére kenhető hatásos legyirtószer az erősen higított szalmiákszesz kevés „Ol. anim. foetidum“-mal, melyet a drogériában vagy gyógyszerüzemben készíthetünk el. Jó eredményt várhatunk akkor is, ha maréknyi diófeletet vagy zöld dióhéjat fél liter vízben vagy ecetben főzünk, hozzá két evőkanál petroleumot és egy evőkanál karbolit-szövetot keverünk, a jól összerázott

keverékkel azután a hasat, a mellkast, a nyakat bedörzsöljük.

Tekintettel arra, hogy a legyek leginkább a trágyában szaporodnak, petéiknek, illetve alicáiknak elpusztítása egyik legfontosabb mozzanata a légyirtásnak. A trágyadomb felületét rétegeiben van a legtöbb légyálc, miért is jó hatásos lenne a trágyának forgatása, hogy az erjedő rétegek kerüljenek a felszínre, a felületet légyálcoktól hemzsegő réteggel pedig a mélybe. Hasonló célt szolgálna a trágyának 20 cm vastag földréteggel való borítása is.

A bikanevelés

olyan tenyésztési eljárás, mely a gazda részéről nagy áldozatkészséget követel. Itt nem szabad fukarkodni a takarmányozással, mert különben a bika fejletlen formákat mutat. Az ilyen bikát pedig legfeljebb a méz-szörös veszi meg.

A bika nevelése tehát költséges művelet. Ezért csak az olyan bikaborjút neveljük tenyészbikának, mely külső formái és származása révén feljogosít arra a reményre, hogy jó áron sikerül értékesíteni s így a befektetett tőkét bőséges kamatokkal visszatéríti az eladás ár.

Egynémely községben már a kitenyészők is elsősorban tehénállománnyal rendelkeznek. Ilyen helyeken jövedelmező lehet a bikanevelés. A bikaborjút már a tejeltartás idején is bőségesebben tápláljuk s négy héttel tovább szoptatjuk, mint az úszóborj. A fejlettségre különösen súlyt vető svájciak tudvalegőleg a különösen értékes bikaborjakat 5—6 hónapi engedki szoptni, sőt a csecstől való leválasztás után még hónapokig teljes vagy zablisztes felöltözött tejfel itatják.

A 6—12 hónapos bikaborjúnapi takarmánya legyen 3—6 kg széna, 5—10 kg répa és 2—3 kg abrakkeverék. Az abrakkeverék zabból, árpból, lenmag-, tökmag-, napraforgó-pogácsából állhat.

A bőséges táplálás még az éves korral sem szűnik meg. A 12—18 hónapos bikának kijár 8—12 kg széna, 10—15 kg répa és 3—4 kg abrak az előbbi keverékből.

Nyáron a fejlődő bika takarmányozásánál csak annyi a változás, hogy a répát és a széna egy részét a legelő füve vagy zöldtakarmány helyettesíti.

A növekvőbika legeltetése szabadon vagy hosszú kötelen pályaváza eszközölhető. A legeltetés mellett a bórápólásra, a körömápolásra, általában az ápolási munkák rendszeres betartására még télen se maradjon el. Némely uradalmi gazdaságunk a bikákat kettéssel, négyesével járomba fogva jártatja. A rendszeres jártatás a legjobb módszer a szervezet szövetségének, a jó formák (egyesen hát, jó lábszerkezet stb.) biztosítására.

Ha a szarvnövekvés nem tetszős irányt venne, 6—7 hónapos korban tegyünk a bikaborjún fejére szarv-idomítót.

Az orrszőnyébe fel, de legkésőbb 1 éves korban fűzzünk orrkarkát, hogy ezután majd öregebb korban is biztosan kormányozható legyen.

Apró jótanácsok

A beteg és termékelten tőkék pótlása-hoz mielőbb hozzáfog a gondos szőlő-gazda. A pótlás a homokon döntéssel, ültetéssel, a hegyeken pedig jó erős, kétéves ötványokkal az legjobb eredményt. Mindjárt jól megmunkált, legalább is minden irányban 80 centiméteres gödörbe ültessünk, igen szigorúan válogatott vesszőket. A pótlások körül az idősebb tőkék hajtásait a nyár folyamán rövidebbre hagyjuk, hogy azok az új ültetést ne árnyékolják be, mert különben azok nem tudnak fejlődni.

Az acatolás és gyomlálás a talajt rosszul nevelő gazdánál rendszerint számottevő költséget okoznak. Az a gazda, ki tarlóajt rendezésen buktatja, a kevevő szántásokat, ugarolásokat kellő időben rendezesen végzi s összel felszántja jó mélyen a földjét, annak a gyomok irtása nem sok gondot okoz s acatoló-botját is nyugdíjba küldheti.

Mihelyt a zöldtakarmányozás megindul, a legtöbb gazda egyenesen tömt állattal zöldtakarmányt, mintegy kárpótlásul a télen elkövetett mulasztásokért. Nem gondol arra, hogy az ilyen eljárásnak következménye tulajdonképpen a téli koplatatás. Mire jó ez? Az állatnak se válik ez hasznára, mert neki is az volna jó, ha egész éven keresztül egyenletesen, mindig az általuk szilkséget tápláló anyagmennyiséget kapnák meg. A gazda se örülhet annak, hogy állattal a téli sovány kondícióból gyorsan nekigömbölyödjék, de a következő télen megint csak sötét-bíró soványodnak. Készleteiket essék be úgy, hogy állatának a zöldtakarmányozás idején is pontosan csak annyi tápláló-anyagot kapjanak, mint a téli hónapokban. A zöldtakarmányt tehát takaróskodjunk, a felesleget ne tapossuk szét, hanem szűrjük szénává és tegyük el a téli hónapokra.

A zöldtakarmány kétségkívül a legelősebb állati takarmány, azért mindent kövessünk el, hogy kora tavasztól késő őszi állandóan rendelkezhesünk zöldtakarmány felett. Ha sokféle zöldtakarmányt termelünk, köztük a korai rozso, őszi árpa, bitorherét, herét, lucernát, csalámádét, őszi és tavaszi keveréket, fehér mustárt stb., akkor ez minden nehézség nélkül fog is sikerülni.

Fontos, hogy a zöldtakarmány friss állapotban kerüljön állatunk jászolába. Ezért naponta frissen kasszáljuk, mert a fonyadt szilak vesztenek ízletességükből, így a táphatás is csökken, továbbá a fonyadt zöldtakarmány fogyasztása után a sajt jele is romlik, sőt felvérődésre lesz hajlamos. A zöldtakarmányt 4—5 cm hosszúra való székeszázda indokolt oly esetekben, mikor már elfáradt s így sziláson sok ízletet hagynának vissza belőle az állatok, továbbá, ha más szilástakarmánnyal akarjuk keverni, s végre, ha attól tartunk, hogy a legyek hajtása közben sok takarmány szóródik szét az állomra.

IRTSON ürgét, hörcsögöt, egeret, patkányt a Hungária gázbombával Darabja 6 fillér. Egyedüli készítője és kapható **Galambos Kálmán** Szentlélek gyógyszerüzára, **Ács (Komárom megye)**

H I R E K

Sorslítás

Meséket meséltek
Magának és másnak.
A mesék ösztintek,
Az emberek könnyen
A szívembe látnak.

Regős legényekhez
Mostoha a világ;
Nekem át kell szörn
Ezt a nagy, szomorú
Életkomédiát.

Elmulik az idő,
Kiszarol a bánat,
A sors szünetlő
Gondokkal rakja meg
Vándortarisznyomat.

Egy koldusnékes
Élete itt semmi.
Hagyják árváskodni,
Csavarogni, sirni
S éhen összeesni.

GAÁL FERENC
(Budapest)

Megkértem egy rózsaszáztól...

Megkértem egy rózsaszáztól.
Mért borítja lekem fátyol,
Sötét éjtel mért is jónnek
Szemembe a hulló könnyek,
Szemembe a fájtó könnyek...

Azt felelte a virágom:
Elsötétült minden álom,
Nem lesz, jaj, több virradatja,
S vérszó lekem azt siratja,
Vérszó lekem azt siratja...

RÁCZ KÁROLY
(Berekbószormény)

A múlt...

Az egyiknek szürke foszlány,
kódás, elavult...
A másiknak szép meséket
idézt fel a múlt...
Harmadiknak a szívében
úttól mély sebet,
s általa az életbe
bánat férkezett...

Nekem zenéni fog a múlt
életemen át.
Néha úgy tükrözik vissza,
mint a délibáb...
Játszódó gyermekélmény,
legszebb volt nekem,
és én ezt a kedves múltat
nem felelhetem...

SERÁK MARGIT
(Martonvásár)

Csalódott legény

Bemegyek egy pohár borra,
Falu végén az ivóba.
A borítal feledtetti:
Hogy a rózsám más szereti.

Huzzad, cigány, a nótámat,
Más öleli a babámat.
Más tekintget a szemébe,
Más legénynek ül ölébe'.

Nem busulok én utána,
Lesz nekem szebb babám nála.
A piros bort iszogatom,
Magamat jól kimulatom!

FURKA ANDRÁS
(Dáványva)

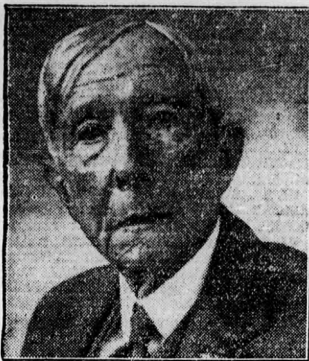
Sötét felhő...

Sötét felhő az ég alján,
Nemokára ki is tör a zivatar
Gyere ide barna kislány,
Hogy meg ne ázz, cifra szűrőm
betakar.

Nem megyek én, barna legény,
Ugy is tudom, haragszik a jó anyád,
Hadd verjen inkább a zápor,
Igy is, hogy én csalogatlak, az a vad.

Ne félj, ne félj, barna kislány,
Megbékül a jó szíve az anyádnak.
S beszélhet a falu szája,
Mégis én leszek a párja rózsámnak.

IFJ. HORVÁTH GYÖRGY
(Nagybányán)

Meghalt a világ leggazdagabb embere
John D. Rockefeller, aki minden vágya
és erőfeszítése ellenére sem tudta meg-
érni a száz esztendő: kilencvenöt-
éves korában elhunyt

Úrnapija. A múlt hagyományaink megfelelően ünnepelte meg ország katholikus társadalmi ország-szerte Úrnapiját. Az Actio Catholica országos elnöksége rendezte meg Budapesten, a koronázó főtemplomban, az országos körmenetet, amelyet Széchenyi István hercegprímás vezetett és amelyen a kormányzó Hóman Bálint kultuszminiszter képviselte és József királyi herceggel és családjával az élen, a közelet számos előkelősége vett részt.

Széchenyi-falunap Kerecseny községben. A zalamegyei Kerecseny község Széchenyi István Gazdakör példatadó ünnepességével hódolt Széchenyi István emlékezetének: pompásan sikerült „Falunap-ot” rendezett, amelyen a vármegye földirtókosai, közigazgatásának vezetői, a kamarák, gazdasági felügyelőségek, a helyi gazdasági szakiskola tanárai és a gazdátársadalom számos képviselői is megjelentek. Az ünnepség szentünnévi kezdődött, majd az ünnepi beszédet elhangzása után a helyi m. kir. mezőgazdasági szakiskola tartotta meg vándorgyűlést általános érdeklődés mellett.

Megnyitott a Szegei Ipari Vásár. Május 26-án ünnepélyes keretek között nyitotta meg a IX. Szegei Ipari Vásárt az iparügyi miniszter képviselőtében báró Kruchina Károly miniszteri osztályfőnök. A megnyitói beszéd után a miniszter képviselője Imecs György főispán és Pálffy József polgármester kíséretében megtekintette az Ipari Vásárt, amely az előző évihez képest nagy fejlődést mutat.

Harold Butler a mezőgazdaság szociális terhéiről. Az Országos Mezőgazdasági Kamara a genfi Nemzetközi Munkügyi Hivatal Budapestben időzött igazgatójának, Harold Butlernek tiszteletére uszonát adott. A kamara részéről Halács Ágoston dr. igazgató ismertette Butler előtt a magyar mezőgazdaság helyzetét. Butler igazgató elismerte, hogy agrárvitell országokban, ahol a mezőgazdasági termények árai a világpiacon áralakulások függvényei, nagyon nehéz probléma a természet további szociális terheket szüntetni. De elismerte azt is, hogy mivel az egyes országok mezőgazdasági viszonyai eltérők egymástól, a mezőgazdaság szociális kérdését az iparhoz hasonlóan nemzetközi egyezményekkel egyszerűen megoldani nem lehet.

Buday Barna emlékezete. A Magyar Szaklapok Országos Egyesülete május 26-án tartotta meg évzi rendezet közgyűlést. A közgyűlésen Rothmeyer Imre, a Köztelek felelős szerkesztője, mondott mélyenszántó emlékezésedét néhai Buday Barnáról. Vázolta Buday Barna hervadhatatlan érdemeit és méltatta a szakajtóiban kifejtett eredményes munkásságát. Az emlékezésedét Góál Endre ny. államtitkár, elnök mondott köszönetet.

Sok pénzt takarít meg minden előfizető, aki lapunk mal szándékán megjelenti Szövet- és Textilraktárát. Budapest, Király-u. 32. (csak az udvarban) vásárol, mert mindennél az ár emelkedik, csak itt vannak még érvényben a régi olcsó árak. Övassák el figyelmeztető hírdetését és tegyenek egy próbát, rendeljenek az ott felsorolt áruból és meggörzödnék, hogy jól vásároltak.

Kétszáz új pénzügyi állás. A magyar pénzügyi hatóságok 200 megüresedett pénzügyi állásra hirdettek pályázatot. Pályázhatnak azok a leg-alább négy középiskolát végzettek, akik 1912 és 1917 között születtek. A pályázati határidő június 15-ig tart. A pályázatokat a Pénzügyi alitizti iskolához (Budapest, X., Ujhegyi-ut 14.) kell benyújtani, ahol minden-minden felvilágosítást is készséggel megadnak.

Októberre halasztották az alagi Szent Imre „Levente” templom tárgysorsjáték húzását. Az alagi Szent Imre „Levente” templom tárgysorsjátéka sorsjegyeinek húzását a m. kir. pénzügyminiszter úr. a kintlévő sorsjegyek nagy számára való tekintettel, 77.728/1937. K. sz. alatt 1937 május 23-ról 1937 október 4-re halasztotta el. A sorsjegy ára 1 pengő. Posta-takarépszámla befizetési lap száma 4366. Alagi r. k. Egyházközség. Alag. Sziveskedjenek azok, kiknél kifizetetlen sorsjegy van, annak árát, vagy a sors-jegyvet forduló postával megküldeni. Szeretettel kérünk erre a pár hónapra meg-türelmet és hazafias támogatást, Alagi Szent Imre „Levente” templom építési bizottsága.

A pestkörnyéki árvízkarosultak támogatása. Széll József belügyminiszter tizezerpengős támogatást engedélyezett a pestkörnyéki (Csobánka, Pomáz községek) vihar- és árvízka-tasztrófa árosultjainak.

Hivatalos vetésjelentés

A földművelésügyi miniszter legutóbbi vetésjelentése szerint a ropec több vármegyében alacsony és ritka maradt, ugyancsak több vármegyében gyengén és egyenetlenül kötött. A buza korai vetése általában szép sűrű, magas és tőde zöldszínű. A késői vetések még sok helyen sárgák, alacsonyak, ritkák és gazosak és fejlődésükben is visszamaradtak. A rozs a legtöbb vidéken virágzik. Az őst árpa általában szép sűrű és egyenletes növései. A tavaszi árpa korai vetései általában szép sűrűek, jól fejlődnek. A zab korai vetésű jól és egyenletesen keltek, jól betároltak és a déli vármegyékben már szára indulnak. A késői vetések azonban sok vidéken sárgák, gyengék, ritkák. A tengeri vetést legtöbb helyen befejezték. A burgonya korai fajtái szépen bokrosodtak, tőde zöldszínűek. A cukor- és takarmányrépa erőteljesen fejlődik. A lőhere első kaszálása jó termést adott. A lucerna első kaszálása jóménőségű, nagy hozamot adott. Az őst búkköny termése általában jó. A mumar és csanlamádé jól fejlődik. A rétek kaszálását megkezdték, a fű sűrű és jól bevált, bőséges szénatermést ígér. A legelők fűnövése erőteljes. A gyümölcsfák közül a kajszin gyenge termést ígér. Cseregyéből általában közepes termés várható. A meggy hozama közepesnek ígérkezik. Alma, körte, szilva és dió jó közepes termést adhat. A szőlők fejlődését az elmúlt hetek száraz meleg időjárása kedvezően befolyásolta.

Az állattenyésztő gazdák írják a Rákoshegyi Bakteriumlórt. Balon József, Kisközdány. A bakteriumlórt régebb óta használom, kérek 10 liter, hogy a szomszédoknak is jusson. — Párol János, Vanyarcshégy: Kérek 15 liter Rákoshegyi bakteriumlórt. Én már 1930 óta használom, azóta nálam semmi vesztély nem esett, nagyon bevált szer. — Szibás Ilus, Nagykörről: Kérek 3 liter bakteriumlórt: a tavalyi elfogyott és jól bevált. Bárkinék ösztintem ajánlom. — Hegedűs Pál Gáboros: Már több éve használjuk a díszetremelő Rákoshegyi bakteriumlórt és most is kérek 10 liter postafordulótval utánvét. A bakteriumlórról ismertető füzetet e lapra való hivatkózzal ingyen küld: Ifj. Audittky Ottó, Budapest, Dohány-u. 84. földsz. 2/a.

Megnyitott a Hadi Múzeum. Május 29-én délelőtti nyitotta meg ünnepies keretek között, előkelő közönség jelenlétében, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó a Magyar Királyi Hadi Múzeumot. A magyar történelmi múlt és a világháború dicső emlékeit megörzítő és csoportosító gyűjteményt vitéz Aggházy Kamill ezredes, a Múzeum igazgatója mutatta be a kormányzóknak és kíséretének.

A vagyonváltásghaza ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltásgha felében fizetendő haza-ára a földművelésügyi miniszterrel egyetértően huszadra métermagasított 20 pengőben állapította meg.

Finn és észt vendégeink a kormányzónál. A Budapestben tartózkodó finn és észt evangélikus lelkesek május 26-án, délelőtti Manner-maa finn és Rahamägi észt, valamint dr. Raffay Sándor magyar püspök Hóman Bálint kultuszminiszter-nél tisztelegtek, majd háromnegyed egykor Horthy Miklós kormányzó negyvenperces kihallgatáson fogadta a három egyházfőt. Délben az evangélikus jelen volt Talas budapesti finn követ, Joffert észt ügyvivő és Hóman Bálint kultuszminiszter.

A leányvári hősi emlékmű felavatása. Szép és lélekemelő ünnepségek közepette avatták fel Leányvárán a háborúban elesett hősk emlékművét a környező községek részvételével. Az ünnepség szentünnévi kezdődött, amely után az iskolagyermekek, leventék, tüzölők, frontharcosok, hányások és a Falu-zsövétség rendezett sorokban két zenekar kíséretében levonultak a Faluzsövétség fiókja előtt felállított hősi emlékmű elé. A Híszkegyi élénkítése után Horvá Auréli főjegyző emlékeztetett meg a hősi halottakról, kiemelve, hogy a község lakóinak számáránálhoz mártan igen sok hősi halottat vesztett. Ezután Revettky Elemér, az esztergomi járás kiváló főszolgabírója meghatóan beszélt az ér-zésekről áthatottan beszélt. Majd Danuser József dr. plébános mondott magasról beszédet. Puchler Márton szavala után Binder Rózsa, Binder Lőrinc és Grosz György tiszótt szavaltak adtak elő. Az ünnepséget a bányász zenekar indulói mellett díszfelvonulás fejezte be a hősk szobra előtt. A lélekemelő ünnepségen résztvett a szomszédos Csér, Dorog és Keszto községek vezetősége is. A Falu-Gazdaságszolgálat Szekere László dr. föltitkár képviselte, aki a központ nevében koszorút helyezett el az emlékműre. Végeztül Gortner Ferenc községi bíró a község nevében átvette az emlékművet.

Filléres és vásári vonatok június 6-án. A MÁV igazgatósága közli, hogy legalább ötszáz utas jelentke-zése esetén június 6-án, vasárnap Budapestről Kalocsára, valamint Sop-párra és Szombathelyre, ezenkívül Pá-rsonbó és Székesfehérvárról Eszter-gombá indít filléres vonatokat; Buda-pestről és Ceglédről (utóbbi vonat Nagykörosón, Kecskeméten és Kis-félegyházán is megáll) Szegegre vá-sáros vonatot indít.

Felvétel az Erzsébet Leányotthonba. Az Országos Gyermekvédő Liga Budapest, I. Bányfy-u. 3. sz. alatt, a Kisváthgye alján levő, gyönyörű felkésű Erzsébet Leányotthonba fel-vezés elemi-, közép- és főiskolás leá-nyokat. A villaszertien épült intézet higiénikus, modern berendezésű (köz-ponti fűtés, hideg, meleg víz). A növendékek bőséges táplálkozásban, intézeti, orvosi felügyeletben, rend-szeres sulyművésben, ritmikus torná-ban részesülnek. Az intézettel min-dennemű iskola járnú 38 kilométer-re. A növendékek tanulmányi fel-ügyeletét szakképzett tanerők látják el. Gondos, naponta két egyéni és csoportos tanulmányi ellenőrzés. Kívá-natra korrepetíció, német társalgás, zongora-oktatás.

A bentlakó növendékek tartásdíja havi 50 pengő, a részórátlanok és árdemeseknek kedvezményeket nyúj-tunk. Az Országos Gyermekvédő Liga hivatásának megfelelően, áldozatok árán is, lehetővé akarja tenni e cse-lyé tartásdíjért, hogy a vidéki, sze-rényebb anyagi viszonyok közt élő szülők gyermekei megfelelő nevelés-ben és tanításban részesülhessenek a fővárosban. Jelentkezni lehetőleg a tanév végéig ajánljatos.

Felvilágosítással az Országos Gyermekvédő Liga központja (Budapest, V., Báthory-utca 7. II. em. Telefon: 11-4-29) vagy az intézet igazga-tósága (Budapest, I., Bányfy-u. 3. Telefon: 15-14-97) szolgál. Fel-veletrre vonatkozó írásbeli kérelem-közvetlenül az intézet igazgatóság-hoz intézendők.

Tiltakozunk

az ellen, hogy a magyar mezőgazdaság szociális helyzetének javítására alkalmas egyik lehetőséget kizárják és teljesen saját érdekei szolgálatába állítsa az az üzleti szellem, amelynek a mai válság felidézésében orszámrésze van. A magyar népművészet remek alkotásairól beszélünk, amelyeket ujjában, amióta Magyarországra tértelődött a külföldi figyelmére, amióta számottevő idegenforgalmunk is van, ügyes üzletemberek kihasználják. Kiagyalnak, minél tarkább, izléselemből és egzotikusabb „magyar motívumokat” és ezeket filléres napszámberékekért „feldolgoztatják” egyes pestkörnyéki falusi emberekkel, hogy azután drága áron, „igazi népművészeti” termékeként rásózzák a Pesten megforduló idegenekre, vagy valutáért exportálják.

Az igazi népművészeti termékek ugyanis nemcsak gazdasági értéket jelentenek, — a jelenlegi esetben kizárólag a vállalkozó számára — hanem kulturális értékeiket is lehetnének az országának, ma azonban csak a „tervező”-vállalkozó izléstől fejezik ki és valóságos izlési szegénységi bizonyítványt jelentenek a népre. Legfőbb ideje lenne tehát, hogy ezt a kérdést éppen úgy megszervezzék és szabályozzák, mint ahogyan az ugynevezett *bokréta-mozgalommal* történt. Meg kell állapítani, hogy egyes vidékek népe milyen cikkeket szokott és tud előállítani, a maga sajátos módszerre, egyéni ízlése szerint és akkor, biztosítva ennek a stílusnak hamisítatlan megmaradását, csak annak a vidéknek szabad megengedni annak a cikknek, népművészeti terméknek az előállítását, amely a stílust kitermelte. A népművészetekben nagyon gazdag egyes vidékek népének szociális valóságát, bajait lényegesen csökkenthetné a kisajátítással, hamisítással szemben megvédett népművészet akkor, ha az egyes cikkek árának, értékeinek nagyobb része a nép kezébe és nem a vállalkozók zsebébe folya be. Tiltakozunk az ellen, hogy az igazi népművészet kufárszellemit vállalkozók kezén elsikkadjon.

A valódi élet

Csillagos éjjel, amikor az egész táj mély álomba merült, beszélgettek az óriás hegyek ormai.

— Milyen elérhetetlen magasságban állunk mi a homályos föld fölött, amely alattunk terül el. A rét, a mező, a völgy, hol van mitőlünk? — mondta az egyik hóval fedett, jeges orom.

A másik gögösen folytatta: — Igen, mi vagyunk az elérhetetlen magasság. Az örök, egyforma élet. A Naphoz, a csillagokhoz, a Holdhoz, a ragyogáshoz vagyunk közel s távol a föld parától és szennyezől.

A kis fénylő csillagok helyeselték az ormkok beszédéhez, csak a szelíd mosolyú, bölcs Hold jegyezte meg: — Tulságosan fontosnak tartjátok magukat, édes barátaim. Igaz, hogy az örök, a csillagos élet jelképei vagytok. De nem vesztitek észre, hogy éppen ez a hibátok. Nem az a megmevedett ragyogás a valódi élet, amit ti képviseltek, hanem a völgy, a mező, a rét dolgos és termékeny változatossága. Az a küzdelem, a a kenyér és az élet is. Ti csak hidegen trónoltok fölöttük, s a nap sugarat vennétek el tőlük, ha tudnátok. De az fölöttetek is átragyog.

Az ormkok elhallgattak.

Mézes János

Arany-ozüst beváltás

a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia
ékszerész

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

AZ ÖREG REMETE

ELBESZÉLÉS — IRTA: MISÁK FERENC

Kemény, hideg decemberi éjszaka volt. Az orkánserű szél kísérteties hangon zenélt az alvó táj fölött, amelyen tündértáncot jártak az apró hócsillagok.

A nagyerdő hóbundás ezüstenyőit tisztelettudóan hajladotak az urral lett szél előtt. Tudták, hogy a gögös széllel nem volna jó újat huzni, mert haragos természetével könnyen megbosszulhatja magát. És ilyenkor aztán nem kegyelmez senkinek. Tör, zúz és rombol.

Az erdő tisztásán egy kicsiny kunyhó áll, amelynek tulajdonosa egy öreg remete.

Hogy a kunyhó lakója milyen idős, azt nem tudja senki. A környék lakóinak elbeszélése szerint lehet már száz körül. Tápáléka pedig bogók és gyökerek.

... Sok rege járta az öreg remete életéről. Valamikor jómódu földesur volt. Száz és száz munkás leste a parancsát. Megtettek neki szívesen mindent, mert jószívú volt.

Egy nap aztán megváltozott minden.

A földesur valahogy, véletlenül megütötte a gyönyörű szép, fiatal feleségét. És ezt a szép asszony annyira szívére vette, hogy egy óvatlan pillanatban az udvaron lévő mély kutba ölte magát.

A földesur ettől a pillanattól kezdve hallgatag és buskomor lett. Szívét marenagóta a vád, hogy ő a gyilkosa a szép feleségének.

Kezdett elhanyagolni mindent. És nem törődött semmivel. Szántó-földjén a gabona helyett gíz-gaz burjánzott. ... Jóságai lesoványodtak... Kastélyának a faláról pedig kezdett hullni a vakolat.

A gödöllői mezőgazdasági bizottság közgyűlése. A gödöllői járási mezőgazdasági bizottság ezévi rendes közgyűlését Vácsonlászló községben tartották meg. A közgyűlés istentisztelettel kezdődött, mely után a hősök emlékművét koszorúzták meg. Utána a levente-gyakorlaton többszáz főnyi hallgatóság előtt Gaál Imre elnök rámutatott a járás időszerű mezőgazdasági kérdéseire. Teóky Árpád dr. kamarai titkár a pestkörnyéki falvak piacékeiseit tette szóvá; Bucsko Emil dr. premontrei tanár a gazdaságfejlesztés részére olcsó internátus felállítását sürgette; Birchner Ernő tüzrendészti kérdéseket taglalt; Orosz Sándor kisgazda a paradicsom-konzervgyár felállítását sürgette. Az elhangzottakhoz hozzászóltak Vécey József báró szolgabíró, Zsidónovits Béla, a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület titkára és még mások. A közgyűlésen résztvett Csoró Lajos, a kerület országgyűlési képviselője is. A Falu-Gazdaszövetség részéről Szekecs László dr. h. igazgató jelent meg a közgyűlésen.

Autóközlelés a bécsi országúton. A 12-es kilométerjelző közel haladt kerékpárján Kollár József 28 éves napaszmás Pilsbörösárvártól Pilszánára felé. Az éles kanyarban egy személyvetet, melyet dr. Strausz Vilmos ügyvéd vezetett, eddig még nem állapítható okból elgázolta. Lefékezett ugyan, de mégis egy pár méteren maradvál vonzolta Kollárt. A szerencsétlenül járt embert a vármegyei mentők koponyaalprál töréssel, borzalmas külső zúdásokkal szállították a budai Marvitt-kórházba, ahol nem sokára meghalt.

Pusztító jégverés Kecskemét és Nagykőrös vidékén. Felsőszentkirály határában május 29-én a déli órákban óriás zivatar tombolt. Körülbelül 10—15 percig galambtojásnagyságu jég esett s közel 600 holdnyi területen 30—80 százalékos kárt okozott. Nagykőrös város határában több részén jégverés pusztított, amely többszázholdas területen 50 százalékban tönkretette a szőlőtermést és a kapásnövényeket. A villám egy lovat is agyon-sújtott.

Egy szép verőfényes nyári reggelen aztán eltűnt a kastélyból. ... Kitévedett ide, az erdőbe. És itt felépitette magának ezt a kicsiny kunyhót.

Vissza sohasem kívánczkolt a fényes kastélyába. Gyűlöljete lett az embereknek és szerelmese az elhagyott erdőnek.

Minden éjszaka tizenkét óra tájban az erdő kis patakjához ment. És ott halk imát mormolva, megmosta kezét. Állította ezt azért teszi, hogy mielőtt a lelke elhagyná ezt a földi világot, lemosa a bűnét. ... A kezéről, amellyel feleségét bántotta.

Ma éjszaka is elhagyta a kicsiny kunyhóját. Fáraadt vonzolta öreg, vézna testét a kis patak felé. ... A nagy hideggel nem törődött. Azzal sem, hogy esetleg hófúvásba keveredik. A patakhoz vezető utat nagyon jól ismerte. És így bízott abban, hogy a kis patakot könnyen megtalálja.

Körülbelül már jó félórája törte a szép, szűz fehér havat. Egyre beljebb ... beljebb hatolt az erdő sűrűjébe, amíg végül is boldogan pillantotta meg a félig-meddig befagyott patakot.

... Ajkán felcsendült az isteni imádság ... Jóságúndereket jelentek meg lelki szemei előtt. ... És azok szépen csengő hangon hívták, csalógtatták a csobogó patakba.

Az öreg remete örömmel követte a tündéreket. ... Arcán 'gylgult a tisztaságnak lángja. ... És örökre elköltözött egy szebb és boldogabb világba.

Másnap az erdőkerülő talált rá az öreg remete csontját fagyott holtestére.

„Filléres” postai csomagok feladása. Minden évben május hó 15-től november hó 15-ig beföldre friss gyümölcsöt tartalmazó csomagokat 50 százalékos díjmérséklettel lehet feladni. Ezek a csomagok az aszalt és déligyümölcs kivételével bármilyen egyéb gyümölcsöt tartalmazhatnak, ideértve a diót, mogyorót, mandulát, áfonyát, vadrózsabogyót és gesztenyét is. Ellenben nem szállíthatók filléres csomagként a gyümölcs fogalma alá nem tartozó mezőgazdasági termények, például paradicsom, paprika, tök, zöldségtelék, gomba stb. Használóképpen nem szállíthatók filléres csomagként a vegyes tartalmú, gyümölcsöt és más árut is tartalmazó csomagok.

Az „ANGORASZÖVETSÉG” közleményei

A melegebb nyári napok beálltával különös gondot fordítsunk az angorkák megfelelő elhelyezésére. Vigyázzunk arra, hogy az állatok déli, vagy erős délutáni napot lehetőleg ne kapjanak, mert a tulságos meleg elgyengíti őket, sőt a közvetlen tőlő napfény erős szédülést, napzsúrast, vagy hógutát és elhullást is okozhat, különösen az angoránál, amelynek a sűrű, tömött gyapju amúgy erősen hőirtó. A nyári melegtől és erős naptól sokkal inkább övünk kell az állatokat, mint a téli hidegtől. Általában leghevesebb, ha a ketrecek nyitott oldalai kelet felé néz s így az állatok reggeli napot kapnak.

Ugyancsak különös gondot kell fordítani az erősebb melegek beállítására a ketrecek gyakori, erőteljes takarítására, mert az erős ammoniak-kipárolgás különböző megbetegedéseket, így szemgyulladásat, náthát, sőt légzőszervi hurutokat okozhat. A melegebb időkben tehát gyakrabban végezzünk alapos nagytakarítást. A ketrecek teljesen kitisztítva, azokat körülbelül 3 százalékos kreolin-tartalmú forróvízzel kisuroljuk. Az ilyen takarítás

után azonban pár óráig ne tegyük vissza az állatot, mert a fertőtlenítő szerek még erős, friss szaga igaztalanul hathat. Ugyanígy naponta mossuk, illetve forrázzuk ki az itató- és etetőedényeket, mert a nyári melegben veszélyes lehet a visszamaradt, romlott ételmaradék.

Miután gyakorta merült fel panasz, hogy egyes, nagyon is jólartott, állatok gyapja nem fejlődik eléggé, vagy nincs meg náluk a párzás készsége, felhívjuk a figyelmet arra, hogy az előírt, rendszeres takarmányadagokon felül nem jó tulságosan bőven tartani az állatokat, mert éppen ennek következményeül komoly hátrányok jelentkezhetnek. Így a gyapju is azért nem fejlődik, mert elhaltalmosodnak a zsírmirigyek a szőrtüszők alatti részén és gátolják a szőrtüszők működését, valamint ez okozhatja az állat ridegségét, sőt esetleges meddőségét.

Érdékeldésekre levélben, vagy lapon válaszoltunk.

Tréfák

Nem vette észre

Péter: Láttad, drágaságom, azt a csinos szöke nőt, aki én itt ment el mellettünk?

Ági: Ezt a borzashajú, kipinrált jószágot gondolod, azzal a lehetetlen kalappal és félrezabott koppenyvel, azokkal a renedt sarkakkal és piszkos kesztyűkkel? Nem, észre se vettem.

Honnan ismer?

Egy zsidó gondolatba mélyerve hogy az utcán, egyszerre csak hallja, hogy valaki kiabál:

— Kohn! Kohn!

— Ajvé, — mondja magában — honnan ismer ez engem, hiszen én nem is vagyok Kohn.

Biztos nyom

Az a sváb, akitől a házbeliek a köport szokták venni, egy napon nem jelent meg. Hanem — kislfia hozta helyette a köport.

— Hol az apád? — kérdezik tőle.

— Tudom is én, valamelyik kocsmában iszik.

— Na és hogy találd majd meg?

— Az könnyű, amerre meg, mindenütt köport hint el.

REJTVENYEK

1. Szórejtvény.

SV
(-1)

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dógről.)

2. Szórejtvény.

ruhán van időmérő

(Beküldte Angyal László Algyőről.)

3. Szórejtvény.

otortit onélkül nincs sonka S
(p=k)

(Beküldte Márton Antal Somogyvárról.)

A rejtvenyek megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 26-ik számban közöljük.

Kérjük olvasónkakat, hogy a rejtvenyek megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elérésre érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 20-ik számban között rejtvenyek megfejtése:

1. Pontrejtvény: Május a szerelem hava. 2. Szórejtvény: Itt a tavasz. 3. Szórejtvény: Kézimunka.

Megfejtették: Vezér Emmi, Ozoróczy Ferenc, Tarcsay Ilonka, öz. Sálta Béláné, ifj. Pállinger Ferenc, Nagy Izabella, Horváth Lajos, Szics Endre, Hajagos Elemér.

Jutalomkönyvet nyertek: öz. Sálta Béláné (Nagyfalu) és Horváth Lajos (Szecsd).

A 21-ik számban között rejtvenyek megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Gesztyurapiac. Buzza tiszaviddéi, felső-tiszaviddéi 77 kg-os 19.85-19.75, 78 kg-os 19.75-19.95, 79 kg-os 20.00-20.20, 80 kg-os 20.10-20.30, dunatiszakelői, fejtérmevel és a többi dunatúri 77 kg-os 19.85-19.50, 78 kg-os 19.55-19.70, 79 kg-os 19.50-19.85, 80 kg-os 20.00-20.10, 20.10, rozs 20.50-20.75, sórárpa 16.10-16.50-19.50, sórárpa Ia 17.00-18.00, sórárpa 16.00-17.00, takarmányárpa Ia 15.00-15.50, IIa 14.25-14.75, zab Ia 17.10-17.30, IIa 17.00-17.10, tengetri 11.45-11.60, finom búzakorpa 11.20-11.30, 8-as búzaszil 14.20-14.50 pengő 100 kg-ként.

Határvidéki. Rozs októberre 16.83-16.65, tengeri júliusra 11.50-11.82, augusztusra 12.15-12.18 pengő 100 kg-ként.

Magpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és mangreskedelmi rt. heti jelentése.) Taklított arra, hogy az idény rövidesen befejeződik, a kereslet igen kicsiny. Tözsdei forgalomban új termései díborheremag, szőcsbüköny és repce iránt eléük érdeklődés mutatkozik, újszerűt tavalyi termései díborheremag és szőcsbüköny iránt is. A Budapesti Áru- és Értéktörzsde hivatalos kezvesései nyersárpát 100 kilónként Budapesten: Köles fehére 16-19, köles vörös 15-16, köles egyéb 14-15.50, tókunag nyarszemen 35-40, küsszema 36-37, kek mák 80-83, Viktória-borsó sterilizált 15-17, zöld Express-borsó sterilizált 14.50-16.50, mûharmag 18-19, csillagtúrú fehér, la. 15.25-15.75 pengő.

Abraktakarmány. Árpakorpa 13, borsóhéj 13, borsókörpe 13, buzakonkoly 12.25, buzakorpa 11.75, buzakalmány-hisz 15.25, kókuszdölgőgácsa 13.50, konyhaszóra 12.60, lenmagpogácsa 16.25, mész 7.50, napraforgógácsa 15.25, szárlított répaszil 8, repcepogácsa 13.25, rozskonkoly 11.25, rozskorpa 11.50, rozskalmányliszt 13.50, tókmagpogácsa 17 pengő.

Vágómarhahús. Bika, magyar IIa 70, bika, tarka Ia 85-89, IIa 74-84, IIIa 85, okor, magyar Ia 62-73, IIIa 53-58, okor, tarka Ia 66-84, IIIa 54-58, tehén, magyar Ia 62, fehére, tarka Ia 82-86, IIa 60-80, IIIa 50-58, bivaly, magyar 40, növendék (éves) 68-86, kicsontozni való 36-47 fillér kg-ként előnyben.

Tenyészmarhák és jarnosokrók. Ia beföldi jarnosokrók (tarka) és béalföldi jarnosokrók (fehér) 74-80, 1 1/2 éves úszó 72-78, 1 1/2 éves tino 74-78, fiatal, friss fejős tehén 90-100 fillér kg-ként előnyben.

Borjúvásár. Ia 100-118, kivétel 117, IIa 98-108, IIIa 68-96 fillér kg-ként előnyben.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima fiatal úri darabonként 50 kg súlyban 56-64, prima fiatal bárány páronként leg-alább 80 kg súlyban 58-66 kg-ként, gazdaságban etetés-itatás után mázsiyla, 3 kg súlyononként.

Sertésvásár. Uradalmi zsírmentes páronként 340 kg-on felül kivétel 410, 340 kg-on alul 100-103, szedettsétek 87-90, kiv. 100, IIa 92-96, IIIa 84-90, órágerősítés Ia 92-94, IIa 88-90, angol töksertés 100-112, kiv. 113 1/2, angol sonksertés Ia 94-98, exportzsr márkázott, vágóhídon átvéve, csomagolás nélkül 100, felsértés szalonnával Ia 135-140, IIa 130-135, felsértésűs Ia 128-132, IIa 124-128, sózott szalonna 3 drb-os 148 4 drb-os 144, hátszalonna 28 kg-os 150, háj 160-165, csontozni való sertésűs 114-120, sertésbelsőfész 50-70, sertésbél 100-120, toptúrú Ia 150-160, IIa 134-40 fillér kg-ként.

Lóvásár. Könnyebb kocsió (hintós és jukser, stb.) 720, igaz kocsió (nehéz nyugati fajta) 310-1000, igaz kocsió (köznyit nyugati fajta) 260-450, alárendelt 16 40-250, vágóó 40-150 pengő, darabonként.

Zsír és zsírszalonna. Szalonna, olvasztani való 156-172, sózott 168-200, füstölt 180-260, háj 170-192, tepertő 160-220, sertészsír helybéli 180-192 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 40-45, nál nehezebb 140-150, tarka 150-155 fillér, 40 kg-nál könnyebb marhabőr kg-ja 10 fillérről olcsóbb. Tarka bikabőr: 45 kg-ig marhabőrárban, 35 kg-ig 90-95, nehezebb 85, borjubőr hosszú lábbal manehesebb 85, borjubőr hosszú lábbal 250-255, rövidlábú borjubőr 265-290, juhbőr 90, magaszgyapjas 95 fillér kg.

ként. Mészároslobőr 21-22 pengő, ki-sebb lobőrét 10-20 százalékkal kevesebbet fizettek.

Halpiac. Hareca, elő, nagyság szerint 280-300, ponty 120-220, kárpás 120-180, compó 110-140 fillér kg-ként; rák darabonként 18-20 fillér.

Tej és tejtermékek. Tejes tej 28, leföldözött tej 8, aludtét 96-100, tejszín 180-200, tejfel 100-120 fillér literenként. Centrúrgál val 320-340, főzővaj 260-300, tehéntúrú sovány 50-60, julturó 180-240, kevert túró 140-160, juhsajt 180-240, trappista 200-240 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás: Élő baromfi: Tyúk 240-350, csirke rántani való 100-180, sítal való 160-250, ruca 250-350 fillér darabonként. - Leolt baromfi: Tyúk 140-200, csirke rántani való 240-420, sítal való 240-420, ruca hízzal 150-200, lud hízzal 110-190, libamáj, nagy 600-1100, kicsi 300-700 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 7-8, fésztojás 6.5-7.5, apró 6-7 fillér darabonként.

Zöldiség. Sárgarépa 16-24, petrezselyem 16-24, kevert zöldiség 20-24, kalarabé 3-16 (db-ja), karfiol 60-140, vöröshagyma makó 14-24, közönséges 10-16, fokhagyma 16-30, cökka 10-20, fejeskáposzta 46-70, savanyított káposzta 20-64, keltáposzta 20-40, burgonya 2-6 (db-ja), tommá 40-140, fej-saláta 10-16, nyári rózsá 10-14, Élla 6-8, kifli 16-20, tómpó csiperkegomba 120-240, szegfűgomba 140-180, étel vargánya 160-200, szártított 800-1200, uborka, udjónság 50-80, cece 100-140, kovász, udjónság 140-200, vizes 80-120, zöldpaprika, apró hegyes, udjónság 6-16 (db-ja), töltött való 24-50, tök, főző udjónság 50-80, paradicsom udjónság 300-500, zöldborsó, hírelves 12-24, spárga extra sózó 100-150, soló 70-120, vököny 10-40, sóska 10-38, paraj tisztított 20-24 fillér kg-ként. Hónaposrettek csomónként 2-14 fillér.

Gyümölcs. Alma 130-300, asztalszilva 60-100, szilvaz 68-120, gyümölcsíz 120-320, cseresznye, udjónság 32-140, szamoca, kerti 32-400, kósméte 30-56, dió keményhéjú 80-120, dióhéj 280-340, mogyoróhéj 350-440, mandula, keményhéjú 60-80, héjazott mandula 400 640 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édesmenes 480-520, felédes 360-440, rózsá 320-360, mák, kek 110-140, pergettett mész 130-150, kőmennyag 200-220, házi-szappan, szín 100-120, közönséges 80-96 fillér kg-ként.

Szész és szeszitalok. Az Országos Szeszértékelési Rt. e héten megtartott vgrehányelőzettségű ülésében az összes szeszkatégoriák változatlan javiszétek határozta el. Fogaszási szeszben a forgalom e héten is csekély volt, ára változatlan. A gyümölcs-pálinka iránt denkebb a vetelek. Törkölypálinka 2.60, seprőpálinka 2.70, szilviorum 3.50 -3.55, barackpálinka 5.50-6, borpiat 3.35-3.45 pengő, 10.000 literfokként III. táblázat szerint +3% forgalmiadó.

Idegen pénzmek vételi és eladási ára 1937 június 1-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. - Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1670-1690; dollár 338.05-342.05; kanadai dollár 339-341; holland forint 156.10-188.10 pengő. - Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab: Cseh korona 11.05-11.85; szerb dinár 7.50-7.95; francia frank 14.95-15.25; lengyel zloty 9.00-9.40; román leu 2.85-3, bolgár leva 3.90-4.05; olasz lira 17.40-17.90; osztrák schilling 80-80.70; svájci frank 77.10-78 pengő. Ezekhez az árákhoz a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke. Vasárnap, VI. 6. Állat- és kirakóvásár: Fizésgyarmat, Tiszaföldvár. - Ló- és kirakóvásár: Budapest. Hétfő, VI. 7. Állat- és kirakóvásár: Árvós, Balassagyarmat, Fizésgyarmat, Kalocsa, Kismartia, Mezőcsát, Pécs. Vásárosnamény. - Ló-, marha- és kirakóvásár: Enying, Gamás, Istvánföld, Pétekvár. - Ló-, marha- és sertésvásár: Mezőtúr, Sárvár. - Lóvásár: Sopron. Kedd, VI. 8. Állat- és kirakóvásár: Gönc, Kalocsa. - Marha- és kirakóvásár: Nagyszékény, Szentgyörgyvölgy. - Ló-, marha- és kirakóvásár: Bissűs. - Ló-, marha- és sertésvásár: Zalaegerszeg. Szerda, VI. 9. Állat- és kirakóvásár: Alattány, Elek, Orosháza. - Ló-, marha- és kirakóvásár: Hahót. - Ló-, marha- és sertésvásár: Csorna, Losenotornak. Csütörtök, VI. 10. Állat- és kirakóvásár: Elek, Hahót, Inke, Orosháza, Szentlőrinc. - Ló-, marha- és sertésvásár: Döbrevess. Péntek, VI. 11. Állat- és kirakóvásár: Orosháza. Szombat, VI. 12. Állat- és kirakóvásár: Besenyszög.

Arany- és ezüstpénzek ára

1937 június 6

Ezüstpénzek: 1 drb. ezüstköröm 36 fillér; kottöröm 72 fillér; ökoronás 1 pengő 80 fillér; régi ezüstköröm 96 fillér. 14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 11 fillér.

Színarany kilogrammja 5760 pengő. Szinezett kilogrammja 90 pengő.

Rádióműsor

BUDAPEST I.

VASÁRNAP, VI. 6.

3.30: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Róm. kath. egyházi ének és szentbeszéd. 12.30: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: Operaházi zenekar. 13.05: Egészségügyi előadás. 14: Hangteler. 15: Gyümölcsök koncertje. 16: Taxner Károly dr. m. kir. vegyész-mérnök előadása. 15.45: Szalonzenekar. 16.15: A rádió tárgyszerűsítésként ismertetése. 16.30: „Utravaló a nyári szünidőre.” Bogár Cecil dr. tankerületi főigazgató előadása. 17: Ifjúsági hangverseny a Margitszigeten. 17.45: Ünnepi hangok Kaloecáról. 18.35: Cigányzene. 18.50: P. Gulácsy Irén elbeszélése. 19.20: Helyszíni beszámoló az Operaházról. Svetoslavskij Wolcsek lengyel közköltésügyi miniszter tiszteletére rendezett ünnepi előadás előtt. 19.40: Stefániai Imre Liszt átiratokat zongorázik. 20.20: Sporteredmények. 20.30: „Széllomás kerestek.” Vigjáték 3 részben. Irtá Szalányi Károly. 22: Hírek, sporteredmények. 22.20: Katonazene. 23.30: Cigányzene. 00.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Állandó közvetítések gélköznapokon:

6.45: Torna, utána hangteler. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, időjárás-jelentés. 14.40: Időjelzés, stb. 16.45: Pontos időjelzés, stb. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, VI. 7.

12.05: Szalonzené. 13.30: Szimfonikus Zenekar. 16.15: Diákfelőra. 17: „Hajdani növényhonsítási kísérletek Délmagyarországon.” Szathmáry László dr. előadása. 17.30: Cigányzene. 18.30: Felolvasás. 18.40: „Diaszsemle a Vármezőn.” Vitéz Boskó István ny. ezredes előadása. 19.40: „Repülővel Budapestről Párisba.” Felolvasás. 20.10: A Nemzeti Zenedé-évarzó zenekari hangverseny. 22.15: Táncteler. 23.05: Cigányzene.

KEDD, VI. 8.

12.05: Spanyol dalok és táncok. 13.30: Cigányzene. 16.10: Asszonyok tanácsadása. 17: „Hogyan készül a párisi repülő.” 17.45: Hangteler. 18.30: „A napfogóutakozásról.” Sztróczy Kálmán előadása. 18.50: Berzsenyi László dr. és Villax István dr. magyar noták ad elő-közönségesen. 19.30: Operaházi előadás. Helge Roswaenge kamararékes vendég-felolvasás. „A végzet hatalma.” Opera 3 felvonásban. 23: Jazz.

SZERDA, VI. 9.

12.05: Hangteler. 13.30: Rendőrzenekar. 16.15: Diákfelőra. 17: Jazz. 17.40: Celszár Béla előadása. 18.10: Hangteler. 18.40: „A Nemzeti Színház és a klasszikusok.” Németh Antal dr. előadása. 19.10: Balázs Árpád előadása. 20.15: Külligyi negyedóra. 20.30: Szalonzené. 22: Rubinstein Erika heggedő. 22.40: Ottlik György dr. németnyelvi előadása. 23: Cigányzene.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi-nyésztés a törvényesen védett Ráköshegyi bakteriumölő nélkül. Kapható és megrendelhető csak IFJ. AULICZKY OTTÓ Budapest, VII. Dohány-útcá 84. ház. 2. Arak: Demjonnal ad Budapest 3 4 6 8 10 15 20 370 480 710 910 1080 16- 2120 Tanulásiágos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

CSÜTÖRTÖK, VI. 10.

12.05: Szalonzené. 13.30: Balalajkazenekar. 16.10: Nádí Pál előadása. 17: Cigányzene. 17.55: Bartha Dénes dr. előadása hangtelerrel. 18.30: Ketter Ernő zongorázik. 19: „Növényvédelmi lédeszer tanácsadó.” Urbányi Jenő dr. kísérletgyi főadjunktus előadása. 19.15: Hangteler. 20.10: „Tosca.” Dráma négy részben. Irtá: V. Sardon. 21.40: Közvetítés a Napszínházi Kaszinóból. Berend Endre-Adler Tiber Jaz. 22.05: Időjárás-jelentés. 22.45: Operaházi zenekar.

PÉNTEK, VI. 11.

12.05: Cigányzene. 13.30: Beszkartzenekar. 16.15: Diákfelőra. 17: Sz. Molnár Alice heggedő. 17.30: Geszty Julia utiraja. 18: Szalonzené. 18.30: Sport-közlemények. 19.30: Operaházi bemutató-előadás. „Simone Bocanegra.” Zenadráma. Zenéjét szerzette Verdi. 23.05: Cigánygyerekek zenekara.

SZOMBAT, VI. 13.

12.05: Szalonzené. 13.30: Népszere, operarészletek. 16.15: Harsányi Gizl mesé. 17: Szalonzené. 18.50: Részletek a régi Napszínház népszínműveiből. 20.10: Közvetítés Mátyásföldről a nemzetközi reptőlnapról. 21: Vidámé. 21.50: Hírek, időjárás-jelentés. 22: Jazz. 23.15: Cigányzene.

BUDAPEST II.

Vasárnap, VI. 6. 11.30: Cigányzene. 15: Szalonzené. 17.45: Ifjúsági hangverseny. 19: Cigányzene. 19.40: Előadás. 20.30: Ének. 21.05: Hírek. 21.25: Táncteler. - Hétfő, VI. 7. 17.10: Cigányzene. 19.50: Katonazene. 20.10: Előadás. 20.40: Hangteler. - Kedd, VI. 8. 18.50: Mezőgazdasági felőra. 19.35: Elbeszélés. 20.05: Hangteler. 21.20: Hírek. 21.45: Cigányzene. - Szerda, VI. 9. 19.10: Előadás. 19.40: Előadás. 20.30: Hangteler. - Csütörtök, VI. 10. 18.30: Előadás. 19: Ének. 19.30: Előadás. 20: Ügétversenyeredmények. 20.10: Hangteler. - Péntek, VI. 11. 18.50: Felolvasás. 19.30: Zenekar. 21.15: Táncteler. - Szombat, VI. 12. 19.45: Mezőgazdasági felőra. 20.15: Hangteler. 21.05: Lovversenyeredmények.

Legújabb szabadalmú dugutató nélkül

gyümölcsfaparmetező é. z. ülék

Nincs benne bór, gumí, sem fémüagutató. Nem romlik, nem kopik, szeraztan nélkül, szabad kézzel szedezhető. Huzzáható bármilyen éndényből, vagy háttüpotnyból, utóbbi esetben egy rozsz permozegőp (kapács) is alkalmas; kivül, belül ónzó is kapható. Kéren díjtan leírás is kapható. „Vasárnap”-ra való hivatkozással.

Gyártja: Takács Károly ny. MÁV előjáró.

BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28.

Telefon: 2-906-90.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMISZ SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.